

ANUL XXXII
39
(1 429)
Simbala
30 septembrie
1989
8 pagini
4 lei

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

ADEVĂRUL UNUI TIMP

In aceste zile, cind dezbaterea documentelor pentru cel de-al XIV-lea Congres al P.C.R. — Tezele și Programul-Directivă — constituie o preocupare prim ordin pentru fiecare organizație de partid, pentru fiecare colectiv de muncă, transformarea unui astfel de act profund democratic într-o atitudine de implicare directă în procesul de dezvoltare a patriei socialiste ne situează sub semnul patriotismului, al angajării. În substanța lor, Tezele pentru Congresul al XIV-lea configurează imaginea prezentei a țării pe coordonatele unui salt valoric în toate domeniile de activitate ce caracterizează epoca deschisă de Congresul al IX-lea, epocă intrată definitiv în istoria contemporană sub numele etimologic al său — „Epoca Nicolae Ceaușescu”.

Documentele la care ne referim constituie o generalizare strălucită a experienței poporului român, a partidului nostru comunist și prezintă o nouă și importantă contribuție a intelectualității Nicolae Ceaușescu la dezvoltarea și îmbogățirea creației socialiste științifice și practice revoluționare.

Experiența unui popor, care într-o perioadă istorică scurtă, dominată pe plan mondial de seisme economice, de crize sociale și politice, a reușit prin realizarea sa de excepție să demonstreze strălucit viabilitatea unei optime clare în deplin acord cu idealurile sale, cu voința sa de progres și pace. Se subliniază în Teze: „Grător pentru uriașul efort constructiv desfășurat de națiunea noastră este faptul că circa 80 la sută din mijloacele fixe de care dispune azi societatea noastră create în perioada de după Congresul al IX-lea.” Și în continuarea acestei afirmații: „În acest an, producția industrială va fi de circa 135 de ori mai mare decât în 1945, o creștere de 120 de ori fiind realizată după Congresul al IX-lea...” Venitul național va fi, în acest an, de 40 de ori mai mare decât în 1945 — din care o creș-

tere de 33 de ori s-a realizat după Congresul al IX-lea”.

Sint toate acestea argumentele unui timp, adevărurile sale majore, concretizate în fiecare loc din țară prin frumusețile ce poartă pecetea creației, a muncii unei națiuni întregi, unite sub steagul de luptă și constituit al partidului comunist.

Ele sint argumentele vietii noastre și, în același timp, temelie pe care ne gândim viitorul. Un viitor în care construcția de conștiință, exprimată în primul rind prin largirea necontenită a orizontului cunoașterii, are un rol determinant. Această idee este cu pregnanță subliniată în documentele pentru marea forum comunist prin referința la importanța culturii și științei în formarea omului nou, constructor conștient al destinului patriei: „Lărgirea orizontului de cunoaștere cultural-științifică — condiție importantă a libertății și demnității omului — trebuie să se ație permanent în centrul activității partidului nostru”.

Din acest unghi, de la această atitudine de principiu trebuie privită și inițiativa și angajarea literaturii în procesul de edificare a conștiinței socialiste. Cuvîntul încercat de tensiunea faptelor, ochiul proaspăt care descoperă viața din jur, sufletul vibrând la tot ce devine, iată premisele esențiale ale actului de creație.

De o literatură pătrunsă de adevărul acestui timp, de o literatură despre oamenii care fac din țara lor, prin visul lor luminat de iubirea de țară, istoria izbînzirii și speranțelor neamului românesc este în permanență nevoie. De „un cîntec încăpător” deschis prin valoare și putere de convingere spre spiritul mereu tinăr al cetățeanului care se caută pe sine în acest cîntec, întemeindu-se spiritual și devenind astfel mai bun, mai puternic, mai frumos sufleteste.

Sub aceste semne se înscriseră azi, aici în patrie, mișcarea de onoare a literaturii românești.

Lucaefărul

■ În acest număr : ■ Centenar ■ Actualitatea lui Creangă ■ Eminesciana ■ „Eminescologia sub asediu” ■ Poeme inedite de Grigore Hagiu ■ Cărți și autori

TINĂR ÎN AGORA GERMINAȚIE

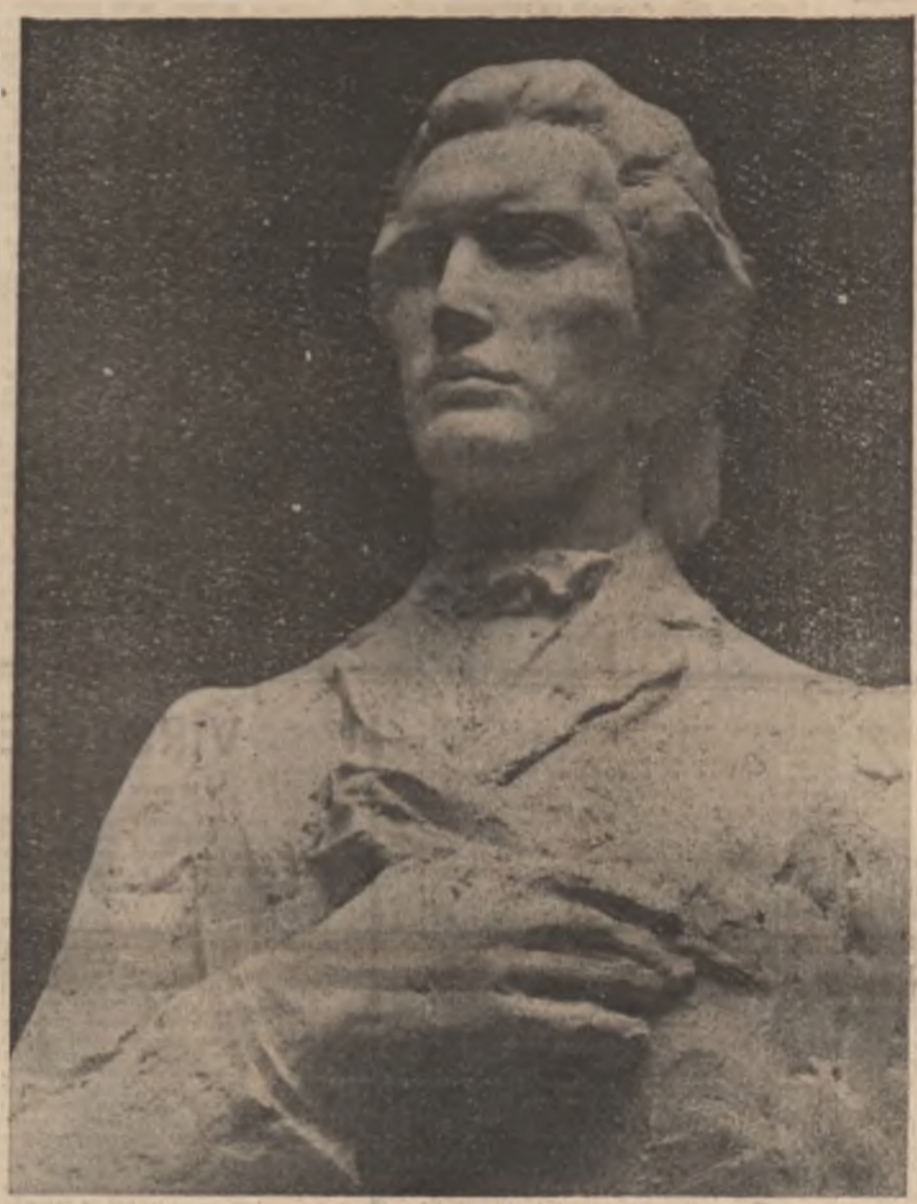
Ploaie în țară și speranțele, nădejdea mea deodată se mută în spicete de grâu. Ploaie minunată în Epicaria — titlul povestilor din copilărie, ploaie și deopotrivă se bucură tineretea și bătrînețea, bărbatul și femeia. Iar alina vremea și cerul se despletete-n suavoale peste cîmp, nu poate să fie umire mai mare în suflet de om.

Ploaia reprezintă acea formă ritualică prin care natura ne domină și ne implică în esența și devenirea ei. Ca om ce trăiesc între deal și cîmpie, ca fiu de țărani ce sint, nu pot să nu mă cutremur și să nu vibrez în fata acestui fenomen sublim.

Ploaia înseamnă germinație, regenerare și fertilitate, ține de nori și norii ține de riuri, fluvii și oceanele întinse. E cerul închis de care gerul eminescian, dorme de-a sîrși, „pe malul mării”, reintorcindu-se la punctul inițial al oricărei forme de viață, la acvată, vrea să-l refacă. Poetul era conștient că, numai revenit la sorgintea primară, poate să se prefacă-n semință roditoare, numai atunci natura îi va fi integrat și-l va fi născut al fiu al legitim. Că numai de-aici înainte poate deveni el însuși vînt, lumină, ploaie, și prin aceasta se va fi împlinit un destin. Experiența eminesciană este un simbol, studiul cel mai de sus, rafinat și rafinat al unei practici inițiatice străvechi ce s-a păstrat din moși-strămoși și care urcă spre noi veșnic proas-

Ion Gheorghe Pricop

Continuare în pag. 2-a

EMINESCU — proiect de monument de Gheorghe Adoc

EMINESCIANA

„ÎN UNIRE E TĂRIA”

Cînd în vara lui 1866 cobora pe valea Mureșului și pe Tîrnave, spre Blaj, cu mari își începea interviul cu Școlii Ardeleane și, mai tîrziu, al mișcării pașoptiste, ca și istoria multiseculară a principatului străjuit de arcul carpatic erau pentru tînarul poet probleme bine cunoscute, mai ales cînd scolarul avusese un dascăl precum Aron Pumnul („dascăl de orizont european” — Gh. Bulgar), autorul celui dintîi marei antologie de literatură română, în șase volume (Lepturariul românesc), el însuși pasoptist înflăcărat pentru cauza națiunii sale, pe Cîmpia Libertății de la Blaj, emigrat apoi în Bucovina. Și pe dedesubtul acestora, mai era și o chemare a „singelui”, care îl făcea pe poet să străbată Blajul istoric, știut fiind faptul (pe care și Eminescu, desigur, îl cunoștea) că strămoșii Emi-

scușilor porniseră, pe la jumătatea secolului al XVIII-lea, în bejenie spre Moldova, chiar de prin părțile Blajului.

Iată o temă serioasă, profundă de eminescologie, care poate fi urmărită la modul unei evidențe lucide și nu fără concluzii din cele mai interesante: adevărul și Transilvania.

După mărturiile lui Slavici (v. Amintiri), printre bunii prieteni ai poetului se numărau mulți ardeleni, Slavici însuși fiind un apropiat al poetului, încă din timpul studiilor venetice. Nu-l va recomanda, oare, Eminescu „Convorbirilor literare”, ajutîndu-l să dezbuteze, și nu-l va susține el, scriind apoi atât de elogios despre *Noveltele din popor* (1881) — vom preciza aici că față de toți prietenii săi, Eminescu s-a „achitat” cu asupra de măsură, nerămîndu-nimănu „îndatorat”, nici chiar lui Maiorescu, responsabilul numărului unu în epocă al destinului său literar.

Biografia atent va observa îndată că față de ardeleni poetul cultivă un tip de relații mai afective, atașante, fără „scrupule” de ordin convențional. Iată-l pe unîrului poet de 16 ani, publicat constant de *Revista*, și înconjurat de clipe tînzire blăjeni, care își vor aduce aminte de el (Colta, Ștefan Căcovean, Georgiu Bucșă, Teodor Totu, Ioan Paul, I.M. Moldovan...), lui Gregurii Dragoș îi dăruiește o carte cu o dedicație de

Z. Cârlogea

Continuare în pag. a 6-a

VIRSTELE PROFESORULUI

Cînd, la întîlnirea cu una dintre promovele de asociații și facultății de teologie din București, cărora le-a fost, ușor, un lungul citirea vîna decenii, dascăl și inornator, profesorul Ion Dodu Bălan își începea interviul cu distribuția de hel, hei, cum trece vremea / Toate fetele-mi zic „nenea”, s-ar fi putut bănuși, știindu-se spontaneitatea de stihutor, că versurile, act de adecvate momentului, cu încărcătura lor de nostalgie învîlăuită într-un discret umor, fuseseră create ad-hoc, pentru a face, cum se zice, „priza” la public. Realitatea este, însă, că versurile respective circulă ca atare în cuprinsul unui cîntec popular din chiar zona de băgînă a istoricului și criticului literar, Valdeț — Hunedoara, și pot fi întîlnite în colecții mai vechi sau mai noi de folclor, de care cel ce le-a recitat nu este niciun străin.

De altfel, dacă aruncăm, la acest moment aniversar, o sumară privire retrospectivă asupra activității sale literare, extrem de întinșă, complexă și diversă, constatăm că, dincolo de publicistică (cronici, articole, eseuri), primele cărți ale lui Ion Dodu Bălan sint cărți de și despre folclor, precum *Influența folclorică* în

poezia noastră actuală, ESPLA, 1955 sau M. Eminescu, *Literatură populară. Culegeri și prelucrări*. Ediție îngrijită și prefată de I.D.B. Editura Tineretului (colecția „Miorița”, nr. 1), 1956; Vasile Alexandri, *Poezii populare*, în *Acasă*, Iași, nr. 3, 1956; ediția a II-a, 1960; Al. Vasiliu, *Povestii*, idem, nr. 14 (ediția a II-a, 1960) etc.

Se va zice, poate, despre acestea din urmă, că sint lucrări de popularizare, simple reeditări ș.a.m.d., dar trebuie neapărat ca în evaluarea lor să ținem seama de momentul istoric în aceste nume și aceste cărți erau repuse în circulație, de trecerea peste ele a unui deceniu și mai bine de uitare și tăcere totală. Cu nedezmintitul său atașament față de marile și autenticele valori ale culturii naționale, tînarul critic începea opera de valorificare a unei părți importante a moștenirii noastre culturale (în colecția „Miorița”, cărțile l-a fost se pare, „naș” cu culegerile și prelucrările de folclor ale lui Mihai Eminescu. Acesta era atunci un act mai mult decît necesar de recuperare a unei părți importante a operei poetului național, în a cărui creație „îndelungatul contact cu creația fol-

PROGRAMUL-DIRECTIVĂ ȘI TEZELE PENTRU CONGRESUL AL XIV-LEA AL P.C.R. — REPERE ALE CONSTRUCȚIEI DE CONȘTIINȚĂ PLEDOARIE PENTRU NOUA TINEREȚE A ORAȘELOR

Intors, zilele trecute, din locul unde asterneam, cu un sfert de veac în urmă, primul reportaj la căruia condiție de căbărit era veridicitatea, sint nevoia unei ultime pledoarii — aceea pentru noua putere a orașelor, putere al cărei resort esențial îl considerăm a fi încrederea în oamenii acestor orașe în rodnicia drumului ales, în perspectivele ce li se deschid — lor, cu individualități, și orașelor lor, ca locuri geometrice ale tuturor bucuriilor pe care le trăiesc. Din perspectiva Programului-Directivă și a Tezelor pentru Congresul al XIV-lea al partidului, orașele sint în zărilor învîlăuite într-o dimineață optimistă, dincolo de al cărei orizont — pe care-l putem atinge cu aripa visului lucid — se află toate îndelung speratele noastre împliniri.

Atunci cînd am scris primul reportaj, acum exact un sfert de secol, îmi propuseseam să relatez cu lux de amănunț o întîlnire de loc plăcută (nici chiar acum — cînd întîlnimur mi-a revenit în memorie, nu mi se pare altfel) după o oră de română, în timpul căreia formulaseam observații scante pentru unii cu privire la „România pitorească” a lui Vlahuță și primisem nota maximă, un coleg, altfel blind, s-a apropiat de

mine și, după ce mi-a zis, printre dinți: cum îl putut spune asemenea timpenii?, mi-a repetat, pe neașteptate, un pumn în obraz! O asemenea scenă s-ar fi convenit, poate, din partea unui copil-„scriitor”, să fie adusă în cîmpul probei, disecată, tensionată etc., dar eu am simțit atunci dorința de a scrie un reportaj. Plecid de la ideea — pe care o văd și azi, ca înscrisă, cu litere caligrafiate grîulului, pe o tablă: să spun totul, așa cum a fost! Multă ani, pină azi, de fapt, m-am conformat acestei dezițe, atîta doar că, aflînd între timp că reportajul trebuie să răspundă unor întrebări (cel mai adesea uitate după ce a fost pus semnul „?”), mi-am permis cu textele reportajului pe care le semnez să reprezint o înțelegere în ceva anume, să contribuie la propria-mi înțelegere a lucrurilor, dar mai ales la pătrunderea cititorilor în miezul celor aflate de mine, sfîrșind prin a conveni (tot cu mine) că totul cel mai de seamă al acestui reportaj care s-a așă pretentiv că poate interesa cititorul (fîindu-i și util, în același timp) este pledoaria. Ce vrem, adică, să demonstrăm, care-i (el) rîndurilor asternute, pentru ce pliedăm, „pe ce ne bazăm”, în ultimă instan-

Dan Mucenic

Continuare în pag. a 7-a

PREZENȚA TINĂRULUI SCRITOR Un „hronic” bistrîțean

Carta Cleopătrei Lorintiu, *Există un limpede loc*, este scrisă ca un „recurs” la metoda documentaristă, în armură evocatoare și în cristalizări reportericești, punînd pețetea unui peisaj românesc arhetipal în acest „hronic” dar și caracterul istoriografic al „Descrierii Moldovei”, în care un „bistrîțean”, în care periplul prin izvoare scrise atearnează cu invitațiile „corespondențelor” la drumetie și istorie.

Locurile de munte, datorită memoriei de căbăritărie mai noi și mai vechi, sint ele înscrisă în cărțile lui Maiorescu, dar și surprinde, într-un scenariu realist, peisaje și oameni, apropiînd trecutul pină la temperatura actualității, toată în desene tute și încărcate de virtuozitate informațională: totul într-un chear emotiv, pentru slujirea adevărului umanist, continuînd deci „hronicul” dar și caracterul istoriografic al „Descrierii Moldovei”, în care doar o „provincie” mică, trădînd în simbol al latinătății și conștiințelor poporului român.

Chiar panoramă onomastică aduce vibrația literică a eposului sadovenian, din acestor însemnări de căbăritărie colorate local, smaltul înconferat de pitoresc al multor tablouri, desfășurare cinetică.

Scurtele povasturi narative, documente ale staționării muntelui Bistrîței, sint strînse în ordinea capitolelor „despre” (acel despre cante-mirese) li problemele omului și societății de la origini pină în prezent, într-o unitate de loc — dramaturgică — „muzee în aer liber”, ca leagăn al românilor.

(sălbatic, așa l se părea cutitulul îngrozit...)... (Drumurile peștilor s-au mai schimbat...)”.

Descrierile după natură pendulează între realism și poezie, cu desăvîrșiri de fraze retoric memorialistice, în care își face loc grandiosul mitic, nu numai la nivelul peisajului ca la Iliog, ci și la cel portretistic.

Rafinată și lucid cunoșcătoare a literaturii de acest „gen”, Cleopătra Lorintiu introduce o vetrică textualistă, care distanțează naratorul de modelele existente totuși în tiparul operei. Instanța scrierii este prezentă ca pledoarie a autenticului: „O carte despre dimineața Bistrîței Nasăud”. „Deci sezonul a-nceput sinteti învîlăuit Singeozului și sintem în anul de grație 1960”.

Emoția este cînd transmisă direct, prin desene clare, cînd evocator, prin reconstituiri.

Căbător la rădăcinile proclii, Cleopătra Lorintiu parcurge spații afective, ceea ce favorizează registrul confesiunii, dar crează și o de-clamatie a obiectivității, aceasta din urmă fie prin parabole, ca aceea a scrierii despre Maiorescu, sau a „povestirii scurte despre străzile acestor

Viorica Răduță

Continuare în pag. a 2-a

PROFIL Lirismul ceremonial

Poezia lui Petre Got a rămas și după a șaptea carte(*) o variantă artizanală și miniaturală a vitalismului ardelenesc; aici se diafanizează imaginii, se hipertrofiază sensul grațios și benign al lucrurilor pe un teritoriu de gîndire și simțire în care alții au fabulat extaz sau au imaginat mitologii în versuri cu curitate de creștene. Desigur e o scădere de tensiune existențială (oaină și „terozarea” e suavă), dar apare un plus de calofie și exigență artistică. Cînd poezii coregionali ca Ioan Alexandru — cel de la începuturi —, Georgehe Pituș sau Ion Iuga lucrează cu tăietură dură, Petre Got ofiează cu penseta și distulul. Dar este aceeași miștanta lirică prinsă într-un fel de luxurianță alexandrină ce estompează grandilocvența și dă importanță detaliului. Baricadele sociale ale ardelenilor numiți sint înlocuite cu oțiumul catetralic, scena dramatică cu amvonul, cîmpul de luptă cu lanul de grâu.

Această scădere de tensiune a vitalismului ardelenesc acordă o specificitate intimistă la care se adaugă și un decupaj metaforic cu oarecare tentă ironică. Mai mult decît atât, înțuția artistică asimilează implicarea politică a poetului într-un mod cu totul credibil, adică, printre retorică familiară.

Poetul mai poate să intre în decor, o natură sepoeriviscență mai există încă, chiar dacă a-meninbă iarna nucleară și a upărat efectul de scăr. Semnele realului, chiar dacă se tulbură de maladiile civilizației, inclină spre denotația luminiscentă a vietii. Viuziunea creată de empatia narativă nu rămîne la faza unui simplu extaz contemplativ, ci se însoțește de unele acțiune ecologice — aspect înțîlnit și în alți poeți actuali, dar nu ardeleni (de pildă George Alhoiu sau Georgehe Istrate). Ca orice transilvănean sau escamotează semnificația eticizantă a poeziei, mai crede în echitate și fraternitate și pune la stîlpul infamiei atomice vechi deficiențe urbane: neîncrederea, suspiciunea, abjecția, mîncuna, silințicie, neînțelegera, colomnia, lipsa de convingeri. În problematica morală nu există grandilocvență, ca atare poetul poate să dialo-

Aureliu Goci

Continuare în pag. a 6-a

Constantin Nicolae

Continuare în pag. 2-a

ACTUALITATEA LUI CREANGA

SPIRITUL TRADIȚIEI

La început a fost tradiția: „Dumnezeul genului m-a sorbit din popor...” (Eminescu). Apoi au urmat celelalte, care fac autoritate în spiritualitate.

Tradiția (având în limba noastră și un etimon grecesc: παράδεισος = paradis, în traducere, la Creangă, este semn și mijloc al realizării comunității, al fidelității, al comunicării și comunității. E recunoașterea unei paternități și declararea unei filialități fără uniformizări, fără rigorozose îngrămățiri.

Fiind și o experiență de viață, tradiția reprezintă un corp de valori care alcătuiesc fondul spiritualității, ca drept și pentru noi. Înseamnă care că ceea ce ne-au lăsat înaintașii e vesnic intangibil și că noi simțim chemată să fim doar imitatori? (De la această întrebare au pornit unele acuzații de imobilism, de închistare, stăgînire și inertie aduse tradiției) însemnând că tradiția, prin sacralizarea vechiului, refuză noutatea, modernitatea, inițiativa, originalitatea și nu lasă cîmp deschis libertății de a imagina conținuturi, forme și mijloace inedite? Căci ea se drumuri bătrâne, deschide uși deschise? Dimpotrivă!

Tradiția, ne învață Creangă — și nu doar el — e un țesut care devine mereu actual. Dacă s-ar apuca cineva să-l imite pe cel din vechime, literă cu literă, ar fi nu numai anacronic, dar și foarte straniu. De altminteri, nici nu se mai poate acest lucru. Pentru marele nostru scriitor clasic, tradiția este creatoare, în libertate și în favorizată apline libertăți de creatorul lui Harap Alb înțelege bine că elementele acestuia nu sînt o cămășă de forță a cuvintelor scrise, ci păstrează esențele, stabilesc niște constante: totuși, ele dau slobozenie cursului și și caută căile cele mai adecvate fuziei flexibile, vescului, locului și oamenilor în mijlocul cărora își țese oricînd fiul destinului său: în fine, condițiilor vieții în mers. Așa a fost întotdeauna și alții nu poate fi. În pofta criticilor — unele de rea credință ori prea interesate — aduse tradiției. Pe Creangă nu-l simțim care la fel? E de ajuns să deschidem cărțile lui în permanență, să ne amintim de acestea, din aproape toate paginile. Povestitorul humuleștean nuanțează tradiția, diferențiază, dezamorsează prezențele, eliberându-le de rigiditatea lor, de caracterul lor de robot programat „în general”.

Ci datorase Creangă tradiții? Mult, foarte mult, desi nu totul. Fără tradiție, el n-ar fi putut ajunge ceea ce știm astăzi că este: numai cu această ar fi rămas într-o etană cu un rol încheiat în istoria literaturii. Proza creangă este o creație dinamică în interiorul tradiției: „Adîncu-l luminindu-l”, cum scrie unul său prieten Eminescu. Ea asigură tradiția, dar și contemporaneitatea în permanență. O reînnoiește, o reînprospătează. Însă nu o îmbracă după obiceiul zilei, nu o falsifică, nu o redescoperă în întregime” (Antonie Plămădeală).

I-au putut veni din afară, ci mai de grabă dintr-o apreciere a factorialilor formativi de-acasă cuprinsi în spiritualitatea autentică. Prozele sale trebuie privite îndeosebi cum ele cresc ca o plantă din oamintul hrănit specific: sufletul, imaginația, geniul poporului român.

Chibul unui neam în spirit dănuie cristalizat în monumentele culturii sale, mai durabile decît bronzul, edificat în limba malleasă, în curgera necontenită a vesculilor Satul de munte din Moldova mijlocului de secol al XIX-lea, cu strălucirea obiecturilor și a tradițiilor lui neopertoare, cu oameni atît de felurii la înfășurare și la fire, este — simbol — elementul caracteristic al spiritualității sacre al țării în „Amintiri” — și nu doar în acestea. Între lucruri și oameni scriitorul întuiește relații de strînsă determinare: satul arătă așa cum sînt și oamenii, vesel și îmbelugat cînd acestia sînt harnici — și tocmai hărăzita este trăsătură dominantă comună mai tuturor humuleștenilor. În evocările lui Creangă — născut și crescut în spiritul lezui străbun — obstea e neomogenă în ceea ce privește existența spirituală. Eroii lui reflectă foarte bine caracterul înălțat și coroborat al firi omenești, virtuții și păcate proprii ființelor umane, care, însă, mereu și mereu se feresc de fațete „de rusine și osacă”.

Perspectiva istorică deschisă, a acestui orizont de trăire, e raportată continuu la alte așezări, la alte modalități de existență din matca autohtonă. Începutul părții a treia a „Amintirilor”, de pildă, sugerează convingător că la noi satul a fost întotdeauna un nod al relațiilor cu lumea din jur și de departe, cu viața materială și spirituală caracteristică altor forme de existență. Acestea și-au pus amprenta pe structura sufletească a oamenilor. Nu avem, asadar, de-a face cu un univers fatalmente închis și imobil. Legăturile de rudenie și de însoțire, sînt strătoare în acest sens (Smaranda, mama prozatorului, venise tocmai de la Pîrșir).

În consens cu valorile noastre tradiționale cele mai vechi, Creangă vede în sărbătorile parli memorabile lumina adevărată pentru întreaga omenire, dar cu deosebire pentru abest popor din care făcea parte. Începutul de carte de iarnă, Diaconul, învățătorul și scriitorul Ion Creangă cunoștea bine acea mîndrie a omului din donor, căruia îi place să evocе originea lui străvechi și vestită, ori de cite ori are în istorie motive care să-l stimuleze asemenea satisfacție metafizică. Și moldovenii „vezi bine!” — dispun din plin de așa ceva. Iată, de exemplu, Humuleștii descriși tot în „Amintiri”, „sat vechi răzăsec (...) cu biserică frumoasă și niște preoți, și dascăl, și ooporet ca acela, de făceau mare cinste satului lor”. El sînt vecini cu o sămîniță de oameni care s-au hărăzit cîndva cu Sobolev, craiul leșilor, avînd în jur mînaștrii ce-au fost alădăta fata bisericii ortodoxe, și, în apropiere, vestita Cetate a Neamțului. Oamenii acestor locuri par a spune altora: „Sîntem mai bătrîni ca voi, noate și mai înțeleși, iar înțelepciunea am deprins-o de cele mai multe ori de nevoile și anevole, suferînd, nu ne fălim cu ea!” (N. Steinhardt).

Elementul constitutiv esențial al satului — implicit al spațiului național — nucleul vieții particulare, locul de tîhnă și bucurie de a trăi resimțit de fiecare om rămîne casa părintească. Ați în basme, cit și în „Amintiri”, marea nostru clasă, cu o artă de o neîntrecută înțeleșie, eximă sentimentul casei și al familiei (cu tot ce ține de ele) canabil și încarcă sufletul și voința cu o energie superioară: „Nu știu altul cum sint, dar eu, cînd mă gîndesc la locul nasterii mele, la casa părintească (...), nărcă-mi sălă și acum înima de bucurie!” În acest context, imaginea părinților și chipul lui Nică se corelează consecvent cu ideea de sacrificiu și cu alte valori care ne semnifică dincolo de timp, dincolo de bine și rău, demonstrînd cu limpezime oricui că fără patrie și fără tradiție nu se poate face nimic serios în istorie.

Creangă s-a simțit „sorbit” de valențele morale ale acestei spiritualități care a dat oneri sale sensuri și semnificatii inedite (de altfel, în proza lui apar destul termenii ai unei asemenea tradiții). Caracterul dinamic și creator al predanilor vine la el nu numai din capacitatea de a interpreta într-un chip nou valerile, conținuturile, credințele și datinile consacrate, ci mai ales, din faptul că le selectează și apreciază din punctul de vedere al cerințelor progresului.

Mesajul spiritual al operei creangiste, la 100 de ani de la intrarea autorului în nemurie, înscris în spațiul european, dă identitate națională nu numai culturii românești, dar și tradiției. Creangă nici nu putea glăsuși astfel decît: păstrează-ți cugetul curat și poartă-te dincit cu ceilalți și cu tine însuși.

ZEITATEA COPILĂRIEI

Că s-a fost odată, că lubea povestile și copilul că fusese el însuși un copil minunat și un om admirabil lucrul cunoscut. Și totuși, ce mamă și-ar dori asemenea feclor, ce dascăl ar rivni la asemenea învățcel, ce institutie ar tolera asemenea salarii? În schimb l-a revencionat literatură. Într-adevăr, singură literatura își mai permite să revendice asemenea răvrății de geniu. Iată de ce bălăla lui, armele lui, plutonul lui de paradă și cel de sacrificiu au fost cuvintele limbii române. L-au salvat viu, l-au glorificat după moarte. Se spune că le-a cules, nu le-a ales. Poate pentru că avea destul talent ca să nu fie rivalul nimăului. Poate pentru că avea suficientă forță fizică și psihică să dea trudei aparenta unui joc. A lubit viața ca nimeni altul, a trăit pătîmas, a sperat ca Turbincă să tragă moartea pe sfocă și într-un fel a reușit.

În ziua aceea de pe urmă a priceput că nu mai e în el suficientă putere să intre în alt an, știa din satul său că moartea se postează lingă pațul bolnavului și așteaptă să sune ceasul și ceasul acela ei nu voia să-l afie în pat, nevoia de libertate, atît de supărătoare pentru contemporani, nu l-a părăsit pînă la sfîrșit, dacă își asumase risc de-a înfrunta consistențios de ce să se supună pasiv fatalității? Decît s-o aștepte a preferat a-l întâmpline.

Si satele Moldovei miroseau a plîna acasă din cupțor.

La Humulești copiii cereau harapnicul și mesțereau buhaiuri. Cel foarte mic, nici n-asteptau asfințitul și poartăscă vinătoare de colaci. E posibil și străzile Iașului să fi intrat deja nevoia de libertate, atît de supărătoare pentru contemporani, nu l-a părăsit pînă la sfîrșit, dacă își asumase risc de-a înfrunta consistențios de ce să se supună pasiv fatalității? Decît s-o aștepte a preferat a-l întâmpline.

Trăbuie să fi fost în aer o bucurie cludată, căci el, care simțise demult moartea dîndu-l tipocole, voia să se arate nepăsător. Dar nu era. E drept, se pregătise să intre în nefîntă așa cum se pregătise în tinerete s-o alucească, dar și atunci si acum se răvrățise. Îi plăcea să trăiască, să apuce viața cu toate cele cinci simțuri, cum să se resemneze cînd plăcerea aceasta era încă vie în el? Si mai era Tîncă, femeia mai aproape de adevăr decît oricare alta, femeia pricepută și înrobită pe care s-o făgăduise dintotdeauna. Nu, Creangă s-ar fi contrazis așteptînd moartea cu sfîncieile aprinse, chiar dacă probodul și-i cîștise dînaște, singur.

Ceva s-a petrecut totuși, o dezertare, o fugă de sine cînd a intrat în prăvălia lui Zănehu. Numai cei prigoniti de soartă își consumă sfiștitul sub cerul liber. O înfrînare de moment, căci el făcea deja parte dintre aleșii literaturii române. Zelelele copilăriei în opinel, Nică, fusese deja cînd în marmură să reziste vremii și să dăreze cit satul românesc.

Cine va avea timp în ajun de An Nou să se gîndească la toate acestea? Cine a avut timp acum un veac, în ajun de An Nou, să se gîndească la omul plin de talent și de contradicții care se prăbuse pentru totdeauna pe podeaua unei tutungerii? Puțin, foarte puțin atunci. Aproape toti așlăzi. Să nu uităm decît, în acest an, mai ales în acest an, dînd urătorii ne vor hărăzi noaptea, că a fost cîndva printre ei și-un băiat cu părul bălă, „vesel ca vremea, cea bună și sturlobatic și copilăros ca vîntul în turbarea sa”.

tașindu-l-se sufux, ne duce tot la Gard-1 este explicat prin „ung. gard, „muștucul cimpolului” și rus, Gardov, Gardjubin”. De ce un om și-ar fi luat numele de la... „muștucul cimpolului” ne e cam greu să înțelegem, mai cu seamă că ar fi trebuit să știe și cum i se zicea în maghiară.

Ștefan Pașca notează însă pentru Gardjan, nume de familie atestat la Voievodii Mării în Făgăraș: „Cf. gordan, „bob de strugure copt mai devreme” (D.A. s.v.) sau mai curînd nume de sfînt Gordanus (cf. Marelic, LXXXII, 88)”. Să fie vorba de sfîntul numit și Cordie comemorat pe 3 Ianuarie? Oricum, băgăm de seamă că el vine dinspre Serbia, de pe teritoriul de asemenea romanizat la vremea lor.

Modernitatea povestitorului

a parent ușor clasabil, (clasic folcloric, scrisor, popular etc.). Creangă are nu se poate așteptate dimensiuni ale modernității unui spirit care întuiește cîteva dintre marile probleme ale veacului trecut. Imaginea unui Creangă modern nu este, desigur nouă — numai dacă ne-am referi la studiile din ultimii zece ani — dar nu întotdeauna demonstrația acestei modernități este făcută pînă la capăt, depășind adică stadiul aserțiunii, axiomei, al abstracțiunii neprijinite de realitatea concretă a textului. În fapt, cea dintîi trăsătură a modernității lui Creangă vine din continua tentație a relativizării, ilustrate mai ales prin felul în care registrează solemn sfîrșite în umor (finalul părții doua a „Amintirilor”), iar încărcătura lirică este cenzurată, atunci cînd aceasta tinde să iasă din albia narativă: „Însă vai de omul care se ia pe gînduri! Uite cum te trage pe furis apa la sîcine, și din vechia cea mai mare cauză deodată în uriciușăa lui mare. Iată mai bine despre copilărie să povestim, căci ea singură este veselă și nevinovată”.

Găsim aici un refuz al trăirii meditative, al descrierii în locul narării, un refuz al gravității în numele, poate, al acelei dualități — a structurii povestitorului. Altfel, însă, desolantă și deosebit de desubtinată a structurilor „bulosului care este truse comoromis prin „fracturarea” lui de către real, lăta-l, de pildă, vorbind pe Ochilă „laca — începu ei a răci ca un smînit — toate lucrurile mi se arată gaurite ca stîlca și străvezil ca apa cea limpede; ...văd iară cum crește din pămînt; văd cum se rostogolește soarele după deal, luna și stelele confundate în mare, conaci cu virtul în toș...; vad în sfîrșit ceea ce n-aș mai dori să vadă nimeni, pentru a-și osteni vederea, văd niște gură cascade uitîndu-se la mine...”.

Procedul esențial al unei asemenea vizuni narative este desigur ironia, dar ea a fost prea mult văzută ca expresie a unei ingenuități populare și prea puțin sau deloc ca modalitate de autocenzurare a unui suflet ce presimte zbatete și crizele modernității.

Văzîndu-se în „Amintiri” (exagerat sau nu?) „naștea romanului modern”, iar în Harap Alb „deschiderea basmului către roman”, s-a stabilit de fapt relieful specific al realismului lui Creangă, punctul de pornire în orice demonstrație despre un Creangă ce trebuie văzut și cu alți ochi. Modernitatea operei a fost înțeleasă ca venind fie din libertatea pe care o asigură față de limbaj sau față de speciile literare consacrate, fie din spargerea granițelor dintre mit și realitate. S-a insistat mai puțin asupra consecințelor „în continuu” ale acestor asocetate. Spargerea granițelor dintre mit și realitate, de pildă (dar nu „demitologizarea”, cum s-a zis, această fiind o altă modalitate a crizei mitului) are o urmare esențială în ceea ce am numi „degradarea tipologică”. Conventionalitatea eroilor din Harap Alb (înțeleasă ca exemplaritate) este mereu pusă în discuție. Hiperbolizarea personajelor fantastică este compromisă de ironia și umanizarea, iar fabulosul este desușă vîntă grotesc și caricatură, dar nu ca produs al unei vizuni romantice, ci a unui spirit raționalist, modern, care înțelege grotescul mai mult ca semn al unei forme, decît al unui conținut. Acestei degradări tipologice i se asociază organic „mencocizarea” a personajelor (avînd o anumită relație cu anonimizarea (realizată a personajului), care produce și o mediocritizare a valorilor morale (poate chiar o criză a lui I), atît de limpede și de înalt afirmate în basmul tradițional. Semnificativ pare, în acest sens, insistența lui Creangă (în Harap Alb) asupra esenței și umanizării, în cadrul de ceas, pîrșirului Verde, în spatele troniei cu care totăi tratează eșecul lor se ascunde o nostalgia pentru vechile valori „eroice” al basmului (eroicului caracterizînd deopotrivă basmul și epopeea, ca specii ale lumii vechi, tradiționale), ce sînt înlocuite cu destine comune (valori comune), anonime chiar: „Si, cînd am înțeles că am înțeles flu, după-se din partea mea cine știe, că mie unuia nu-mi trebuie nici împărțite nici nimica; doar n-am a trăi cîi lumea ca să moștenească pămîntul” (subl. ns.) în vreme ce al Căleea este și mai explicit în privința mentalității și ideologiei: „...slava Domnului, am ce mînea la casa dumitale”.

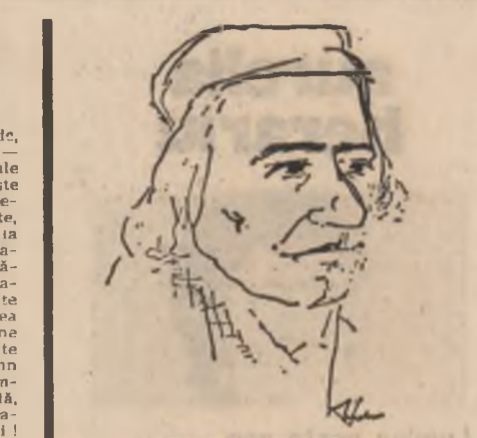
Replica împăratului, posomort, este pe măsură, căci el înțelege probabil schimbarea: „...Să umbliți numai așa frunza frînănelului toată viața voastră, și să vă lăudați că sînteiți feciori de crai, asta nu miroasă a nas de om”. Se pare deci că din lumea vechi au rămas mai mult formulele și insistența lui Creangă (în raport cu basmul tradițional) asupra acestei secvențe nu se justifică doar prin tentația realismului ci evidentiază și un sentiment al unei crize de valori. Eroismul, curajul sînt înlocuite, asadar, prin vorbă în vorbă, în suprafața realității, se ascunde astfel destinația micore comune. Vorbăria atentează asupra faptului, o subminează, fapta înțeleasă ca emblemă a unei lumi exemplare, vechi, iar cuvîntul ca semn al relativizării și aproximării nesfîrșite — caracteristici ale lumii moderne. Acesta mai înțelegem în planul structurii interioare a textului, trecerea centrului de greutate către formă, tragedia (drama) fiind înlocuită cu comedia, căci felul în care o lume își exprimă criza este tocmai comedia, esențială fiind apariția ei nu esența.

Exercerea vechilor valori, criza basmului (sau a mitului) se vădesc cu pregnanță de aceea, în felul în care vorbesc personajele, nu neapărat (răzînește, ci lipsit de ceremonialitate... Băbușă din primele pagini, sfînta Duminică de mai țerziu, își dă drumul la gură în acest fel: „Fecior de crai, vede-te-ăș împărat! Spune babel ce e în capul tău, că de une știu, poate să-ți ajute și ea la ceva?... Formele limbajului care „înfințează” realități par a fi uitate, frecvența etimologiei dă de bănuț că limbajul a luat-o razna, deși uneori, în drumul lui către o nouă organizare, el devine dilematic: „Poate să am, poate să n-am zice tu, că tu ești răspuns la întrebarea dacă n-are nevoie de-o alugă uitîndu-se țîntă în ochii spinului — dar acum deodată mă las în voia întâmplării...”.

Se trece astfel de la basm către roman, iar romanul este expresia artistică a unei alte sensibilități, comune de regulă, degradînd eroicul epopeic. Într-o asemenea evoluție, alterarea tipologică devine naștere tipologică. Spinul este personajul care pare a fi decăzut împărțirea categorică în bine și rău, el cultivînd mai degrăbă o amoralitate confortabilă. Sovălelic și nostalgic, Făt-Frumosul se transformă într-un înă trînd într-o lume de tranziție, care mai are senza (el) de a-și confirma vechi idealuri, în vreme ce tatăl lui aparține clar unei lumi apunînd.

Depășind astfel, prin complexitate artistică, basmul, nu atît ca formulă literară, ci ca expresie a unei realități simplificatoare, ce nu mai corespunde lumii moderne, Creangă întuiește relieful acestei lumi în care, toate simburile — de la Zmeu la Făt-Frumos — sînt puse în discuție și o face cu nostalgia celui care vizează în secret absolutul...

Adrian Costache

Desen de Luminița Tudor

inedit GRIGORE HAGIU

o galbenă frunză desenînd în aer

toamnă eternă mai mult o paleare între talgere de crâmă strălucitoare

mai mult o melodie o îngîndurare ce-atinge nucul în inserare

o galbenă frunză desenînd în aer trup de femeie

și prundul osos cu o mie de ochi pe alee

cine știe mai bine sufletul

încearcă să te noști în toamnă și toamna intră în vacie pe lingă o mără pe lingă o cimpie

nu uită singele deschis în pustie și se înroșească din țevărie

cine știe mai bine sufletul cum și-și ție

învăț să nu mori dar nici să trăiești mai mult decît poți scrie

lingă fîntînă în inserare

imaginile intră uneori-n-alte scînteinduri și smălțuie

se țîng sa amestecă pînă la limpezimea strălucimilor alege-lie arde-lie

lingă megale lingă fîntînă în inserare

meică-mea miresind a floara

mi-e dor atît de dor

mi-e dor de teji și toate acum oricînd în eternitate

gîndind la tot ce-a fost și este și va fi umanitate

mi-e dor atît de dor de mine mie

mi-e foarte dor de tinețorie de copilărie

de o vecie

de o vecie mînea mea limită încrețiturile acestor mușji

aceiași brazi sunînd în vînt aceiași vulturi și aceiași neri aceiași dragosta supusă stelelor pe giroirag gurilor da noi

doar cîntecul de mîriță prin aer ar putea să ne despartă de n-ar fi carnea-mi cîntătoare tot ce-ar fi vrut și n-a putut să spună după moarte străvechiul baci încendiat pe bită

într-o totală pierdere de sine

acum lunecată spre copilărie ești oca aceiași și alta mersu bucurie amintire mai puțină mai repede mai adîncire într-o ducere întorcarea legănoare fără scop fără sfîrșit fără de lămna orde locul dorit dulce mîrșilor mecat

împrumutată culoarea sfînclică subțirime într-o totală pierdere de sine dulcețînt

O viță, o viață și un nume

NUME ROMĂNEȘTI

nu și popular Gordan, care, în „coupage” cu o altă viță indigenă, Crimpeșta, dă unul din cele mai sprîntare vinuri din podgoria Drăgășanilor, se trage de la numele generalului roman Gordinus, care, după ce a luat parte cu leguniele împăratului Traian la cucerirea Daciei, cucerit la rînduși de vinul învinșilor, și-a ales sălăș în podgoria lor și a rămas în ea pînă și-a dat obștecul sfîrșit” (Al. O. Teodorov, Înter pocula, Editura „Dacia”, Cluj, 1972, p. 191-192).

Bine, bine, dar nici profesora noastră, nici vestitul Păstorel nu sînt lingviști specializați, chiar dacă nu se poate spune că nu se pricep intrucivă. Căuțăm deci în singura lucrare de strictă specialitate, Dicționar al numelor de

Ecaterina Preda

Valeriu C. Neșțian

familie românești, al lui Iorgu Iordan. Ce găsim? —Gordan: este „tema” bg. Gordanaki, deci și a numelui românesc Gordanachi; cf. și rus Gordanov”. A se observa logica argumentării, proprie întregii lucrări, cel puțin cludată: „tema numelui bulgar... deci și a numelui românesc.”

Pe de altă parte, cu toată stima pe care (nu se poate să nu o avem pentru Păstorel, mărturisim că pe respectivul Gordinus nu l-am găsit nicăieri. Am dat în schimb peste un cunoscut Gordinus cu care confuzia a fost posibilă (mai cu seamă, „înter pocula”) și anume Gordinus III, împărat solizat (225-244), care a trecut cu siguranță peste teritoriile dacilor prin anul 243 (cf. Enciclopedia civilizației române, București, 1982), curmînd un atac carpo-gotic asupra teritoriilor romanizate.

Și, pentru că veni vorba de Gordinus, în limba română ar exista și un nume Gordin, uso: de explicat în legătură cu împăratul (care și el și va fi luat porecla de la orașul din Asia Mică, unde Alexandru a tăiat celebrul nod), pe care DNF îl dă: „bg., rus., ukr., Gordin”. Tot în DNF, numele Górdiu (care, de-

aurelia berariu

De vorbă cu mine însămi

De cind ne-am cunoscut
Adun în picioare întreaga mea copilărie,
amestecare imaginii ale călătoriilor
patrecute prin visuri de faclărie.
Ascult din nou țâșnind în brațele mării
și glasul buclii cum urcă din țări
Nu mă mai doare — lată — umbra pădurii
cînd păsările s-au întors în vorbă
Cînd deseori de vorbă cu amintirile
strînse la sărbătorile pribege
Plîng și mă bucur de trecutul meu
Zămislit și rănit.
Acum, cînd la vama iubirii tale,
Imi potrivesc între margini speranțele.

La '916

Erailor fără nume
al Dobrogei

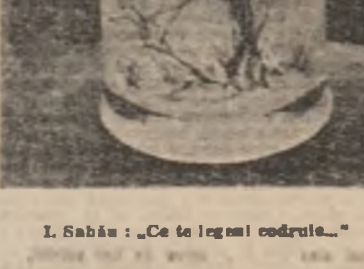
La o depărtare o cîmpie fără nume
Înt-o bezmetică voră de demult
S-au dus să meară românește,
Adică opărindu-și iubirea, capii,
Toamnele și toții,
Soldații fără număr, tineri și bătrîni,
Trupurile lor împușcate au ridicat o meară.
Verdece movilă de la Muraton,
Ca veghează lanul și liniștea dimineții.
În fesenul ierbi
Cade unceri o stea.
Și se aude un glas
„Aveți, fiilor, pămîntul de-acasă
Și istoria,
Și gloria,
Și morimintul nostru
Comun.
Dati-le doar dăru vestru
În fiecare zi...”

Așteptare

Mă lăm de băcarea muntilor
Și de înalțul de dincolo de ei,
De toate gândurile tale neamăne
Care se risipesc în noaptea singurătății.
Dar cel mai mult mă lăm de mine
cînd te voi sîrta,
mine,
în prag.

I. Sabău : „Ce te legămi coadă...”

chiar nici nu m-am gîndit că am putea fi
fericiți împreună,
nici nu m-am gîndit că existența noastră
ajută la ceva.

III
altfel la ce-or fi bună tristețea, dacă n-ar
exista fericire
te invit la mine, singur, în camera
alăturată cineia mea mă pînăște
imi doresc un băl, să fim împreună
în sufrageria castelului,
să comandăm melodii, să aruncăm bani
leuților,
să ne prindă dimineața de mină, să ne certa.

IV
uneori aud lungi cuvinte de dragoste,
un tînguș superb,
nu știu dacă ai primit ultimul meu poem
publicat,
am primit în dar o balerină, plutește prin
cameră
din cînd în cînd îmi sîrta darul,
în camera alăturată cineia lovește
necunoscuta lucruri,
probabil tu te epreții.

V
aș fi putut să te ating cu adevărat, mă gîndesc
torezi asta nu ești cu nimic zilei să-ți
continuie cursul
dragostei mele să dea în fața
(arbului să vadă lumina)
cu toate acestea sî presupunem
oh te-am atins cu adevărat
întreb are cineva nevoie de mine are cineva
nevoie de acesta umile cuvinte.

ALUATĂCAREA ÎN LUMINA

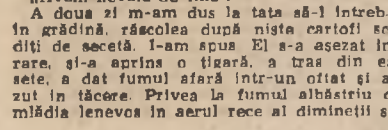
a m leșit deasupra, ce să mă...? Am
leșit. Și asta n-o spun eu, o spun alții
cînd sînt între ei. Nu știu cu cîtă plă-
cere o spun, dar o spun, că le vad eu
gîndul în ochi, în ochii fraților mei și ai cum-
natelor mele. Le scapă vorba piezic cînd nici
nu te-astepti. Păi ce vru să zică mai alături,
cînd se bărbam evenimentul, cumnată-mea So-
rica, a lui Liviu? „Baremi nu se făcu că
doctor de oameni, se făcu de copil; mai scă-
pam și noi la ea c-un certificat, c-o scutire,
fără plocen. Că ce-o mai legănam cînd o adu-
ceam la bătrîni! Nu mă lăsa toată noaptea
să dorm și eram și cu burta la gură...” Da ce,
parcă n-o s-avem nepoi? O să-i umplăm un
salon, doamne fereste! — continuase vorba o
dusece cit o dusece și o scosea la drumul ei,
Florina, nevastă lui mare, a lui Tudor.
Ce să mă...? Flică-mea, Elvira, a leșit medic
— prima din neamul nostru, al Arghireștilor.
De frați nu pot să zic nimic. O umbra vreo
umbră și prin suflurile lor, dar singele apu
se face. Toți trei s-au repezit la Elvira și au
pupat-o, parcă au luat-o în mușcăți. Tudor a
lăcrimat de-a binelea și nu l-a mai dat drumul
Elvirei de sub brațul atîng, de la inimă, zicea
ei, pînă n-a avut nevoie de amindună mințina
să-și tale triphura.
Dacă ai mai lăbuit și cu bălăutul în toamnă
la Silvicultură, parcă altfel m-aș uita în ochii
Soricăi și, mai ales, al Miei, asistenta, întep-
nita asta a lui frate-meu Costea, care n-a scă-
pat o vorbă din timpuri, dădea ocol fripturii,
parcă o opera cu cutitul de masă. Abia la sfîr-
șit, a scos din geantă un steocop și i l-a pus pe
Elvirei de gît, apoi s-a făcut că nu pupă pe
toți alăturindu-și obrazii de fiecare și a plecat
fără să-și mai aștepte pe Costea.
N-am încercat niciodată să împresc apele
dintre mine și Măia. Și le-o fi lîmperit și apoi
să ne-o fi uitat în unde și să fi văzut cine
sîntem noi și cine a ea, Măia, fata aceea sfioasă,
aduce de Costea acum opsitezarea ei, într-o
lărmă cumplită, numai într-o zehge de părădșiu,
toamnă de la Cluj, luată, zice-se, dintr-o casă
cu duș și pian. Aș fi vrut să-și zic numai asta:
„Acum bag eu de seamă, dragă cumnată, cîd
de mult te-au prețuit ai dumitale de au început
să moară ei nici la moarte nu te-au căutat!”
Dar nu l-am zis, ne-am învățat cu ea așa, hă-
toasă, că, dacă frate-meu Costea n-a frînt-o,
de la el încoace, nu mai era în căderea nîmănu.
Noi, Arghireștii, bălății lui Petre Arghir, ne-
tru, cîți sîntem, n-am bălătu cu pumnul în masă,
am îmbrăcat viața așa cum a fost, desi ne-a
cam strîna pe la subuori mai ales cînd eram
mici. N-am rămit să ne audă vajinți că am dat
de rachiu m nu ne-am certat copiii de față cu
alții. De multe ori, am vorbit între noi cu gura
închisă, asta pentru că, față de orice s-a ivit,
gîndurile noastre au fost gemene.
Pe tata l-am pomenit cu ochii aprinși de do-
gorearea cupitoarelor, pomelii obrazilor îi dădu-
ră într-un fel de roz spălăci, care aducea
mai mult a tristețe decît a rînărie. Cînd venea,
ne punea mîna pe creștet la fiecare, dar
ne-ar fi măsurat zilnic, și străcra printre buze
un „Ce faci-m?” Asta însemna și întrebare și
mîngiere, și grîi și amintire dacă se cerea.
Citeoată, venea înflorit: o veselie nepotrivită
și se instala în ochi și în brațe, căca rar și fi
debușeam în daa un fel de frică grătoasă.
Atunci atîm că buse. Momentele acelea le
respectam cu sfîntenie, și noi, și mama. Se
scula sora seară poseomort, fără chef, cu mil-
nile bălăbîndu-se pe lingă el ca picloarele
unui călăreț pe desolat. Ne ocolea, parcă și
rînămea mut pînă țiriu, pînă cînd mama găsea
o vorbă a lor, a amindouora.
El s-a dus la cupioare că l-a dus tată-său,
Dumitrăscu Arghir, iar pe Dumitrăscu l-a dus
lanou Arghir-Priscop, și bătrîni, că pe el l-ar
fi dus alții, tot Arghir sau Priscop, păstor, că-
rălia se zice că l-ar fi jăduț lupti turma și ar
fi venit la oțărle să-și facă un furcă de
otel și n-ar fi mai plecat. Sau poeta să vina
vine și mai de departe, că, prin părțile noas-
tre, mai toată partea bărbătească aci a căsūt
pînămea pentru ai casei, și asta de mult, de cînd
o fi băgat vreunul de seamă cînd mama găsea
o vorbă a lor, a amindouora.

nicolae fulga

Nu ne-a trimis pe nici unul dintre noi, nici
nea Vasile, nici Grăia, nici domnul Servinachi,
că pe Costea nu l-a mai dat, l-a oprit laia
lingă ei. Ne-am așezat repede, am intrat în
apele talii ca bobocii de rată, care înnoată de
cum les din găoace, era un fel de moștenire
a noastră, a Arghireștilor, acum o luam numai
în primăria Hala 2, unde ne rînduise tata pe
toți după ce învățasem să ne uităm în fața și
să ghicim cîd de furiosă e zama, devenise a
noastră. Dacă striga cineva, Arghire l-răspun-
deam doi sau trei, cîți eram pe aproape. Îmi
plăcea, mă știam săpîn pe viacoul acela în-
candescent, mai ales cînd simțeam credința
brațelor fraților mei pe lingura alături de ale
mele. Mă umplea un simțămînt de putere și
de siguranță pe vremea aceea. Nu, nu era mi-
ștră de oțalar. Despre asta am auzit și, mai
ales, am cîlîț mult mai tîrziu.
Cu timpul, viața a deschiș pentru mine alte
voturi. Am fost chemat și, un om căruț, care
lucrase sub brațul tatii la tinerete, m-a prins
de amindună mințina peste masă și, așa înlă-
pățit cum eram, mi-a zis:
„Tu ești al lui Arghir?”
Nu m-a lăsat să-l adevărec. A continuat
acormonindu-mă în ochi cu ochii lui ca de fată,
mari și albaștri.
„Aveți nevoie de tine?”
A doua zi m-am dus la tata să-l întreb. Era
în grădina, răscolea după nișta cartofi schin-
diți de secetă. I-am spus. El s-a așezat în că-
reze, și-a aprins o țigară, a tras din ea cu
sete, a dat fumul afară într-un oțat și a că-
zut în tăcere. Privea la fumul albaștru ca se
mîldia leneșea în aerul rece al dimineții și lua

chipuri ciudate. Abia după ce am stat lingă el,
mi-a zis:
„Mă, tu mă întrebi ce să scapi de-o grîiă, că,
dacă n-ai vrea să te duci, nici n-ai avea de
ce să-ți spui!”
Era pentru prima dată cînd făceam un pas
fără voină depînă a țării.
N-am știut ce s-a petrecut atunci cu frații
mei, dar ceva am simțit că se petrece. Din
vorbe și din tăcere am simțit, Era o răscuire
a gîndurilor, o rezarece, era ceva căruia n-am
știut să-l zic pe nume atunci, iar mai tîrziu
mi-a fost teamă să-l zic. Am crezut că așa tre-
buie să se întimplă cînd nu te mai vezi unul
cu altul în fiecare dimineață, cînd nu-ți mai
amesteci merindea, cînd nu-ți mai simți unită
credința brațelor. Odată m-am dus în hala 2
din înșărcinări ale funcției. Frate-meu Tudor,
cel mare, minca dînt-un eon lung, apart și
umplut cu buclăle de slămină prălăită. Noi
aveam un obicei care, după cîte aveam să văd,
se menținea și acum: cînd minca ceva unul
dintre noi, îl ducea la gură și celuilalt. Tudor
l-a dus la gură lui Vasiliță, fiul lui Liviu, al
dileea frate al nostru. Bălăutul făcea practica
tot aci, în hala 2, sub ochiul lui Tudor. A mus-
că zdrăvîn și a mîlăit ca un căel cu apă
plîm, Tudor s-a uitat după el cu o undă de
dragoste în ochi și a continuat să rețeze din
cornul acela cu dintii lui mari și puternici. Mie
nu mi-a dus cororul la gură. Abia cînd mai
avea puțin între degete, mi-a zis: „Poate vroia
și tu, dar sînt murdar pe mină...”
Mi-am gîndit că și copiii au mai săpat întra
noi. De fapt nu ei, ci modul cum l-am creșcut
și l-am învățat. Toți copiii noștri, al Arghireș-
tilor, s-au născut buni, sănătoși, au învățat bine,
au fost cumînți. Numai că n-au îndrăznit să
lăsa afară, au rămas cu picloarele pe vatra
cineia a zinel. Tudor și Liviu și-au ținut copiii
lingă ei și-au răsutit fără să-și ceară și mie
vreun sprijin. Chiar și Costea, al cărui copil
sînt mai mic, are aceleși gînd. Despre ai mei
nu zic că s-au nimerit mai hărnici la carte, dar
Zola, nevastă-mea, fiind învățătoare, a știut
să-l poarte pe alte drumuri, le-a pus în gura
Hăite în vorbă și în mîscărit, le-a pus în
dintre în fiecare și lectia urcusului, iar dacă
astăzi vorbim despre succesul Elvirei, vorbim,
de fapt, despre succesul Zolei.
Dacă Mircea ar reuși să intre în toamnă la
Silvicultură la Brașov atunci s-ar desăbăit ape-
le de care vorbeam, s-ar vedea că și drumul
meu a fost și el un drum, drept, că, dacă a
fost sulțor, l-am suit singur, mai singur decît
și incheipule ei, fiindcă ei le-au dus toate în
doi și în trei, că și o vorbă, dacă ai cîți s-o
spui, dar eu...
Și de ce n-ar lua? A fost în stare de alita
rivia septuagintă mîreți pînă noaptea țiriu,
cu o ușea cum camera, și pînă unde avea de
gînd să ajungă cîntecul, și pînă unde avea de
el sau rămași tot acolo în lumea secei de iure
și carușe boțozau parca anume să nu le poș
une minie. Le s-a împunat în vata la exame-
ne și geneșica a tot ca o supare neastepăta
a așezării, un fel de ciuturice a cîntecului
și sau sîlăreșe. Facuse toată mîna cu noaptea și
n-a mai încaput în ei a noua bucurie. Zică că
i-a cuprins ceva așa ca o țrica, un tremur ma-
runt și s-a urcat în capul pieptului și a simțit
cum îl cade capul pe mîini. Cînd și-a revenit
și l-a împuzat din nou ogînda murci, era
țiriu. A leșit atunci, a sînt după alți înținea
pe zidul rece, s-a uitat la mîni și a ar-
punit mult spre gară. Acasă a arătat-o pe
mală-sa și a rugat-o să nu plîngă, pentru că
ei va lua în toamna la facultate oricum, chiar
dacă vor fi locuri foarte puține. Mală-sa se
păcusea în brașee lui, eu rămăseam în spate
și mă bucuram de satura sa, de parca atunci
il vedeam pentru prima oară.
A creșcut greu Mircea, l-am așteptat pînă pe
la cîmpăreze ani, apoi odată l-au răsărit urme-
zile, brațele s-au lungit, focurile vîrșiei s-au
năvălit în obrazii cu hroboșna mărunție și, în
numai un an, a început să se arame cu noi, cu
Arghireștii, mare și întunecat, cu aprincine
groase. Dar eu nu l-am bălătu pe spate; la cupio-
are se mergea acum din alte porniri. Tot cum
atunci a început să-și descurce picloarele din
lăturile de mătase în care îl țineau mătă-sa,
și i curulea glonzele de ce mai rămăseam, o
pasăre liberă. Apoi și-a descoperit verii cu care
nu se văzuse decît la aniversări rotunde sau cu
ocazia unor zile onomastice. Acum, dimie-
nicile și chiaz în unele seri, erau împreună, fie
impleau casa la noi, fie că el lipsea de acasă
pînă țiriu. Se simțea bine cu toți al lui Li-
viu, cu Costea, cu Lena și, mai ales, cu Virgil
care deja lucra. Vasiliță era mai mare ca ei,
dar nu lipsea decît în cazul că era în schimb.
Al lui Tudor, Gabi și Tuța, veneau mai rar;
stăteau tocmăi în cartierul gării, dar cînd ve-
neau, nebulina era întregă, paturile și covorul
se umpleau de zvonie, și paturile se covorau
cu sule de decibel în ferestre, sufragerice de-
venea salon de dans, Zola, deși nemulțumită,
încecea să-și domolească cu prăjiturii și alte
dilecțuri. Cînd era un film bun în oraș, ple-
cau cu el, rlu, umpleau strada. Dacă se nime-
cea tata pe la mine, se uita după alți înținea
dată, Mircea a venit cu ochiul umfla.
„Ce s-a întimplat?” — l-am luat eu din
scurt.
„Am luat un pumn” — mi-a răspuns el amă-
rîț, dar eu o îndrăzneală care nu mă lăsa loc
de amestec.
„Fă cum?” — am mai întregut eu totuși.
„Ne-am încălărat cu unii; un smecher a jîg-
nit-o pe Lena l'u unchiu Liviu” — a fost răs-
punsul. L-am lăsat; venea Zola cu o compresă
și curgea apa pe covor.
Alta dată, a venit la ora schimbului dol.
„Unde-ai fost domoțe, pînă la ora asta?”
— m-am repezit eu la el.
„Azi am avut două ore de practică în tur-
nătorie”.
„Asta a fost pînă la ora galăprezece?”
„Da, dar am rămas cu Vasiliță, m-am pîm-
bat cu podul rulant”.
„Cine și-a dat voie să te urci acolo?”
„Maștrul de tură, unchiu Tudor. Poți să-l
dai telefon și să-l întregi.”
„Și tu ce-ai mîncat de azi de dimineață?” —

Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

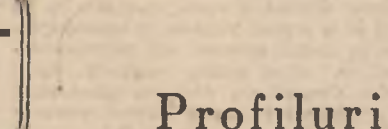
Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

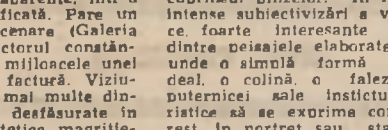
Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

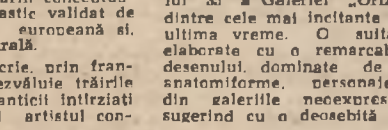
Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

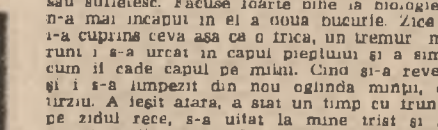
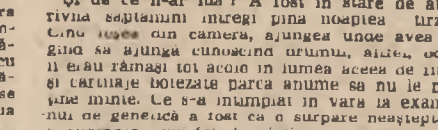
Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

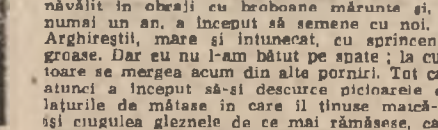
Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

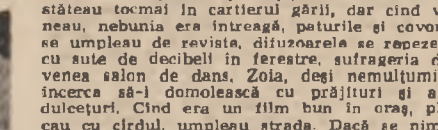
Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

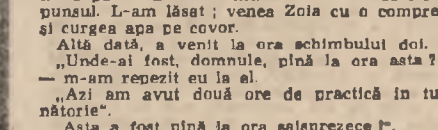
Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

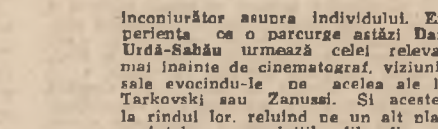
Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

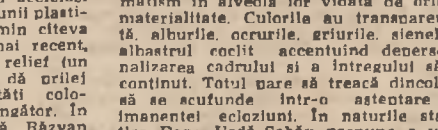
Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

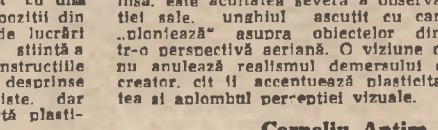
Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

Cornelie Monea : „Cîntec”
Florin Băndoc : „Lucașărul”

Lumina peste ape

Cînd simți în noaptea
cum se-adună roua
spre stele
și marea își veghează malul
într-o mirabilă credință
aștepti zăpăcitate abastre
pe care le aduni de-a-ncetul
din dragoste de glie și de semenii
să urci mereu în verdele pădurii,
Să strigi de-acolo că s-au copț porumbii,
Și griul tot mai are bob de dat,
Că via a-nmugurit din nou, în vorbă
Și dorul nostru a zămislit un nume.

De dragoste (III)

Nu ți-am adus niciodată o poezie
Să ți-o rostesc în prispă, pe-nserat.
Poate, pentru că dragostea mea clară,
mereu aceeași,
se așterne la picioarele tale trudite,
mîngîia cîlepe
și aduna liniștea noastră de-acasă.
Acum, tată, cuvintele mele nerostite
sînt ruguri în soare,
dragostea mea frîntă
strînge valurile la mal,
iar din cîlepe tale
au crescut doruri și lacrimi și flori.
Din care-am făcut legămînt:
de dragoste,
de viață,
de iubire.

De dragoste (I)

Icoana mea de noaptea,
la care m-am rugat,
clăpă de clăpă,
vis după vis,
să-mi vegheze pașii,
să-mi opere gîndurile,
să-mi aduna fericirea,
Tată,
s-o desăvîrșesc astăzi din mare
și-a bălătu la fereastră mea.

Dor

E noaptea nunții.
Aievea,
dărintele îmi răsîră pînul.
În suflarea ta
se adună zîmbetul florilor.
Dor tu atentei și nu te doborî,
Ai vrea dor ți-e atît de frîc...
În pașii vîntului
Și-n vulturii glăii de voră
Mărea oficioză
Din nou, albastră
Singurătatea noastră,
și a ei.

mihai constantin

scrisori pentru tine

I
Iți scriu în această seară aruncată peste oraș,
această primă epistolă, de altfel nu mă
cunoști, tu
vei fi așa cum doresc eu, după imaginația
mea zăpăcită
după gustul meu, vei fi totdeauna în alb
(un alb ascuțit și dulce)
(poate albul miresei în fața cearșafului alb)
și acum cînd citești primul meu poem pentru
tine, există.
II
locuiesc aici în bibliotecă, te strig te aștept
oh te-am atins cu adevărat
Iți scriu, durerea mea bucuria mea
(poemul meu)

chiar nici nu m-am gîndit că am putea fi
fericiți împreună,
nici nu m-am gîndit că existența noastră
ajută la ceva.

III
altfel la ce-or fi bună tristețea, dacă n-ar
exista fericire
te invit la mine, singur, în camera
alăturată cineia mea mă pînăște
imi doresc un băl, să fim împreună
în sufrageria castelului,
să comandăm melodii, să aruncăm bani
leuților,
să ne prindă dimineața de mină, să ne certa.

IV
uneori aud lungi cuvinte de dragoste,
un tînguș superb,
nu știu dacă ai primit ultimul meu poem
publicat,
am primit în dar o balerină, plutește prin
cameră
din cînd în cînd îmi sîrta darul,
în camera alăturată cineia lovește
necunoscuta lucruri,
probabil tu te epreții.

V
aș fi putut să te ating cu adevărat, mă gîndesc
torezi asta nu ești cu nimic zilei să-ți
continuie cursul
dragostei mele să dea în fața
(arbului să vadă lumina)
cu toate acestea sî presupunem
oh te-am atins cu adevărat
întreb are cineva nevoie de mine are cineva
nevoie de acesta umile cuvinte.

muzică

Desfășurată în cadrul decadelor
Muzicalului București, organizată în
cinstea celui de-al XIV-lea Congres
al Partidului Comunist Român, spec-
tacolul cultural-educativ intitulat „Te
slăvim, București!” s-a constituit într-
un omagiu adus Capitalei de ieri și
de azi, în perspectivă mărețelor
înnouri petrecute în anii glorioși ai
Epocii Nicolae Ceaușescu.
Evocind Bucureștii urmelor de-
ceni ale veacului, cu cetea cîteva clă-
diri imuabile, cu Dimbovită ce se
strecura nestăvilită traversind orașul,
prof. univ. dr. Dumitru Almas a
conținut, apoi, în imagini sugestive,
dimensiunile noti Capitalei ce se înal-
ță astăzi cu strălucirea unui oraș de
seamă, sufletul și inima României
contemporane.
În alcătuirea sa, prof. univ. dr.
Nicolae Călinuț rector al Conserva-
torului Ciprian Porumbescu, preșe-
dinte al Uniunii compozitorilor din
R.S.R., a reliefat locul pe care mu-
zica îl ocupă în viața culturală a
Bucureștilor, în cele mai diverse
încercări. Aria sunetelor se află în-
tr-un permanent dialog cu realitatea
într-o perspectivă tematică de o de-
scribibilă varietate, concretizată atît în
opusuri simfonice sau lirice cît și în
lucrări prezentate în concursuri de

plastică

urmate de binecunoscute artiști din
opere interpretate de Liliana Pagu,
solistă a Teatrului de Operă, acm-
paniată la pian de Goniță Abdula.
În decursul sermintului al Palatului
Sutu, costumula de epocă selecționată
din colecția Muzeului și prezentate
cu elevată atîntă de critică de artă
Adrian Silvan Ionescu au creat un
moment inedit în derularea pro-
gramului, recomponind imagini de
istorie restituite nevă din parfulum
venurilor trecute.
Păstrînd atmosfera astfel creată, ro-
tul „Madrigal”, în costume renasen-
tiste de o eleganță și distincție apar-
te, a prezentat un scurt concert în
care diversitatea repertoriului apeli-
fică celebrilor formați ai Conservatoru-
lui bucureștean, dirijată de prof. univ.
dr. Marin Constantin, a permis au-
dierea unor splendide madrigale de
Orlando di Lasso, Palestrina și Tho-
mas Morley, alături de lucrări romă-
nești mereu prezente în programele
sustinite în țară și peste hotare
„Ecouri transilvane” de Ion Vidu-Dan
Mihai Gola, „Floricea” de Fr. Hublic,
„Mama” de Ioan D. Chirescu, sau
„Sîrbă” de Gh. Danga, precum și sen-
sibilul „Omagiu” de Marin Constantin.
Sensibilitate, acuratețe tehnică,
expresivitate și maturitate artistică
sî caracterizate și evoluția tînrului
violinist Florin Croitoru — student în
anul III al Conservatorului bucu-
reștean — care, în „Capriciu” de Vasile
Filip și „Elegia” de Massenet (la pian
Ovidiu Cucu) a știut să surîndă at-
mosfera specifică fiecărei miniaturi în
tonuri calde, pastelate.

profiluri

Răzvan Nelson face parte din
tîm mai rară apătă a pictorilor meta-
forici. Adică, a acelei categorii de
creatori pentru care înșea realului nu
canată nici o virtute decît în
măsură în care filtrele spiritului îi
decentează esențele. Privirea fiind
condusă dincolo de aparențe, într-o
lume re-creată, purificată. Pare un
joc toată această încercare (Galeria
„Eforia”), de care pictorul constăn-
tean o imaginează cu mijloacele unei
plasticități de bună factură. Vizi-
unea artistică în cele mai multe din-
tre compozițiile sale desfășurate în
umbră cenzorilor estetice magrișe-
ne, stînce dor, fără să străpună,
teritoriile surrealismului. Dar nu
acestei sintaxe i se supune artistul,
caci există în compozițiile acestui
pictor o recuzită înteză, ca să su-
gerază cu precizie și distincție sau-
tă de civilizație din care provine.
Fiecare element introdus în cadrul pe-
un fundal deloc natural, de cele mai
multe ori un paisaj marin concentra-
tizat este un reper plastic validat de
antieritoritatea artistică europeană și,
totodată, o aluzie culturală.
Răzvan Nelson se înscrie, prin fran-
chetă cu care își dezvăluie trăirile
lăuntrice, printre romanticii înțirziți
al picturii noastre. Și artistul con-
stăntean nu se simte stîntenit într-o

incunșurător asupra individului

Experi-
ta pe o parcurge astăzi Dana
Urdă-Sabău urmează celei relevate
mai înainte de cinematograful, vizu-
nile sale evocîndu-le „de aceea ale lui
Tarkovskî și de aceea ale lui...”.
Și aceasta, la rîndul ei, refulă pe alți plan,
se întieșe, aceluiași filosofice ale
unor Sartre, Kirkegaard și Marcuse.
Artista bîimăreană pornește la drum,
asadar, pe versanții întentivilor în-
tellectuale, unde o formole. Îi se
înșală magia ideilor subtile, iar
lumea se concentrează într-un gest,
într-o privire sau într-o atitudine,
eliberată de orice reper spațial. Fer-
mele, rigurose conturate, capătă dra-
maticism în alveola în vîdă, în orice
materialitate. Cîntecurile au transparen-
ță, alburile, ocurile, gîturile, simele,
albaștrii cocili accentuînd denega-
năzarea cadrelor și a întregului său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde într-o asistare a
îmăntelii ecouului. În naturile sta-
tice Dana Urdă-Sabău propune o vi-
ziune înaltă asupra obiectelor reale.
Le surprinde în toată banala și în-
simplătoarea lor așezare în spațiu,
suflete în abandonate, necoinșibile
într-un univers ce

I-am mai căutat eu totuși o vină care, după Zola, era cea mai gravă.
„Mi-a dat unchiul Tudor să mușc dintr-un corn cu sună prăjită”.
Eu am tăcut brusc, iar Zola n-a avut cum să înțeleagă de ce am tăcut atunci.
Dacă ar lua admiterea la facultate, toate acestea ar rămâne ca niște pete de culoare pe hirtia albă a vieții lui. Dacă nu va lua, vor deveni cauze. Așa sistem noi, oamenii, gustăm dreptul ca pe o băutură și adăugăm fapte după gust.

Așa gândeam, așa judecam, așa credeam că acum două săptămâni, până când Mircea a plecat spre Brașov cu aceeași valiză plină cu dulciuri, purtând speranțele noastre ca pe un steag de lăzind. Nu l-am mai înțeles la Brașov cum îl însoțeam în vară. Am stabilit numai că va locui tot la coana Maria — o rudă a noastră — în îndepărtată, căreia îi rădăsem telefon în ajun. Ne-am întors tăcuti din stația de autobuz și am început agitentarea. Așteptarea este o zăre tulburătoare, fără sfârșit, în care se fugăreacă unele pe altele îndoieli și speranțe. Seara, făcând ordine în camera de la stradă, Zola a găsit manualul de genetică în sertarul în noaptea a doua, îndoielile a biruit peste tot și n-a lipsit mult să plec cu manualul la Brașov. Plecam cu același tren cu care plecase el dar la unsprezece nu suna telefonul. Era duminică. Din receptor, vocea lui Mircea se auzea limpede, iar vorbele purtau cu ele multă voia bună.

Tată — zice — am știuta bine, dar nu sînt la coana Maria. m-am întâlnit cu niște băieți cu care mă cunosc din vară și stăm la internet, a mai bine, ne mai verificăm între noi. Să ceri acuze coanei Maria! La revedere!
„Salut!” — m-am trezit eu zicînd, și al a închis.

Și așteptarea a început să ne strîngă din nou. Nici treburile zilnice nu ne mai ajutau la nimic. A cîncea zi, cînd știam că trebuie să vină, l-am așteptat cu Zola la tren. Ne-am dus și la cel de noaptea, și la toate din ziua următoare, dar Mircea nu mai cobora. Am dat telefon la Brașov. De la secretariatul facultății o voce de femeie, rece, pe care o auzeam și greu, mi-a comunicat că printre cei reușiți nu figurează nici un Arghir. În după-amiaza aceea, eu și Zola am fost unul de altul, ne căutam de treabă fiecare în altă parte. Noaptea ne-am împulsat cu asprime orice mică înăbușitură de care ne-am amintit. Elvira ne suna mereu de la Timisoara și întreba ce mai știm despre Mircea. Dar dintre toate arastele cu fiecare zi care trecea, un alt gînd începea să pună stăpînire pe noi. Înceeam să-l ocolim, dar cînd reușea să se așeze, ne ținea răsufoarea. De ce nu vine acasă? I Am hotărît să plec la Brașov. În felul acesta aşteptam cel puțin de lacrimile Zolei, care nu mai conțineau și ne teamă să-l lasu urma de la internet. Nici acum n-am plecat. A intrat ne usă rîzînd și mi s-a părut că ochii îi stielesc a băutura. A ridicat brațele să mă cîntînd și a strigat:
„Tată, te îmbrățișează studentul Mircea Arghir!”

Dar palma mea a căzut fulgerător pe obrazul lui înroșat de coșuri și nehrăbilit. A țîșnit câteva cîline în poziția aceea, apoi a zis cu plînsul în beregată:

„Mamă, nu dai și tu? Hai! Curaj! Mai am un obraz!”
„Apoi, cu un gest brutal, a scos din buzunar o hirtie.”

„Potim, Anonimule, sînt student la studențerie am fost la Timisoara!” — și s-a năpustit printre noi spre camera de la stradă. Zola a alergat după el, eu am cîșit înmormantat acela, apoi l-am lăsat pe masă și am ieșit în curte să mă luminez. Era un soare primăvărat, vocea peste un minut, a sunat telefonul. Am știuta înaintea Zolei.

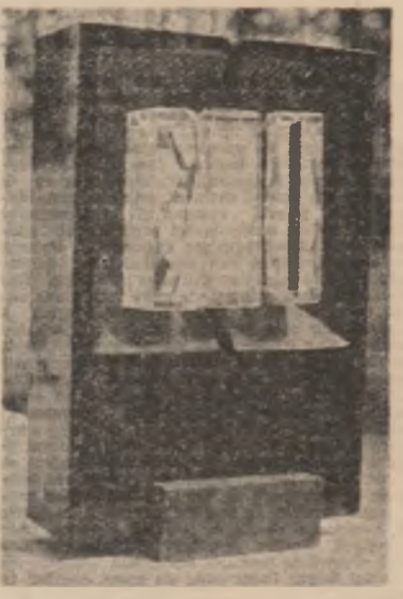
„Folletari, bă frătoare! Să-ți trăiescă! Vezi că deseori venim cu toții să te bem! Dar venim după opt, că îl așteptăm și pe Costea să vină din delegație. Dacă s-o putea, îl ținem și pe-al bătrîn!”

„De unde știu?” — am întrebă-o pe Zola.
„Păi, a venit cu trenul de dimineață și a dat de la el ce la tot!”

Am trecut spre bucătărie și m-am ustat în camera de la stradă prin perdena de la ușă. Știrea lungă în pat, eu lăsa în sus și cu mîna sub cap. L-am privit câteva clipe și mi-am dat seama că nu e Arghir Mircea, ci este chiar Mircea Arghir.

Acum merg pe stradă, pe trotuarul din dreapta cum te duce spre centru. Caut un restaurant, că pină la oaf, cînd vin Arghireștii, mi se pare un an.

Merg pe stradă și, nu știu de ce, am în ochi un arbore ale cărui crengi se îndoaie și intră iarăși în trunchi.

Viad Cioroiu : „Fereastră”

Cristina Iliescu : „Culoașă”

dragoș-bogdan iuga

Timp

Pendula intra cel alba — imitațiind o piatră imi caut timpul în mi de peșca înfig metalice hieroglife.

Riul curge invers în jurul casei dragindu-mi orăstăniile din cor.

Numeral piatra care a sîrit apa atîrnă la gîtul tîu ca o pasăre exotice.

Atunci ne strecurăm printre urica stera de sticlă

secondați de oglinda gesturilor noastre ;

mai cerem credit vîntului printre metalice hieroglife ieșite din ceasornic.

Oglindă retro

Imi întinde o creangă eu îl pieptăn iarba de furnic, păsări migratoare cîdăsc piramide ignora luna din umbra feroanilor — penaj colorat de a soprano.

Doi bandari se încaieră proclamînd Strada Independenței ; proful stîrnit se așterne pe cîini jumuliți — puful lor visatele parme.

Cu obrazul încrustat în piatră de ru aud clipocit de meduze —

se îngroapă într-o scoică nisipul de mirosul singelui adus de pădure, în petele albe, sîrate unde se înfig stîncarde de luptă.

Imi întinde o creangă de măsline, eu îl pieptăn iarba de furnic.

Gratis

Pe hipodrom mărgălițesc la pas

lumiță ; potocesc
greață pantofil împotriva ceții.

Iconografie

Zimbînd și-al strecurat frunza pe sub uși
ai fost Măr

cîntec numele meu scos din registru

cînd nu plouă arde-n priveliști Suprațiu tîu gol — iconă pe sticlă cîvîntă taina piinii.

Mediterra

In gong pen-serat cercel clipeșc ;

(sabalani sperioși precum adinocăraș peștii de orologiu din turnul primăriei)

Nocturnă răzburare împotriva algelor de apă dulce.

victor munteanu

uite ce este :
dacă deodată ți se face o sete și tot mergi și deschizi ochii și vezi și orsura îți taie rîrunchii :

— să nu bei toată lumina l căci mulți au pierit în strălucirea ei ucigașă și-au orbit din pricina celor prea clare...

dar dacă ceva te desparte și te apasă și te adoagă și-ți vine să plîngi t

— bea și tu cit îți trebuie,

oricum te vei rădăci prin beznă rămasă...

vînt

bate vîntul și tare mai zboară un stol de cocori

bate vîntul și asfințitul ăsta mă omăoră cu stie

deasupra buruienilor aerul moare încet inimă inimă nu în inima mea își hrănește puil lupoaica nici în trecutul celui cu tiflul privirii ascuns

și zboară cocorii cale de-un strigăt de om foarte singur

și în sursul tîu trist un băiat a fugit de acasă zeii beau din limpezimea cerului

tu să nu scoți cuțitul și să n-astepti umoraoa ci la-ți e adevărîntă de pasăre și prezint-o la vîmile carului

Farmecul confesiunii

● Jean Negulescu, născut odată cu secolul pe meleaguri craivene, cu o ucenicie în universul penunșei și cu loriilor în capitala efervescentelor misăcări artistice interbelice, se impune în controversata cetate a filmului american, la Hollywood, unde timp de aproape patru decenți (între anii 1930 și 1970) semnează ca scenarist, regizor sau producător peste 100 de filme (60 documentare, 40 de ficțiune), dirijînd pe platouri o impunătoare pleiadă de interpreți din rîndul cărora nu au lipsit C. Colbert, H. Lammar, C. Grant, M. Monroe, L. Bacall, S. Loren, M. Chevallier, J. Crawford, C. Jürgens, R. Burton, J. Fontaine etc. etc.

Sub semnătura cineastului care în anul '20 și-a început drumurile în artă la Academia pariziană Julian a rămas recent un volum de savuroase memorii *) în care farmecul epic însoțeste evocarea sensibilă, plastică, vie a unei lumi travestite, nu numai de marile nume intrate în istoria artelor secolului nostru, ci și de oameni anonimi, modești, cu fulgurante traiectorii existențiale.

mentalități și atitudini sugestive. Fără a-și uita prima dragoste — pictura, cineastul își însoțește fermecătoare suită de amintiri cu aproape 80 de desene, excelent paginate și reproduse în editia românească, majoritatea portrete expresive dedicate unor prieteni iluștri. Desenele ce mărturisesc solidă formă plastică a cineastului ilustrează fie scenele admirate de autorul Sanctuarului, fie locul comic al pastilei, sugestiva calligrafie a profilului sau sarja amicală a caricaturii tandre dezvăluînd un autentic cunoașcător al psihologiilor subliminale în esențele liniilor. Scrieri și extrase din preșă, întîmplări și replici revelatoare. Fie de autentică istorie a filmului, în clipa de viață din biografi spectaculoase alternează firesc cu glume, evenimente mai puțin ortocentrice, privite cu un respectabil simț al umorului, nedezmintit nici atunci cînd devine autironic. Notațiile autobiografice revelatoare sînt organice topline în suita amintirilor amănate din experiențele unui destin artistic de excepție construit cu tenacitate și imensa bucurie de a trăi. Traducerea semnată de Manuela Cernat rămîne exemplară prin adecvarea la ritmurile și sollicitările unui limbaj fluent, familiar, ce și propune nu numai o maximă acuratețe de cititor, ci și variate formule epice.

● Drum prin stele, amintiri europene și hollywoodiene, traducere și note de Manuela Cernat, prefată de Mihnea Gheorghiu ; volumul cuprinde 88 desene ale autorului și 42 fotografii ; redactor: Valeria R. Matei, Editura Meridiane, 1989, 344 p.

Caragiale cu și fără satiră

● Regizorul, dacă nu vrea să calce pe cărări bătute montînd blase pe care orice elev atînge să le stie pe de rost, trebuie să-și asume cel puțin două riscuri. Însăși de toate, să contrazică un model autoritar, ne care spectacolologia și mai ales publicul l-au înregistrat ca atare cu decenii în urmă ; și mai apoi să renunțe la sugestiile primare imediate, evidente, ale textului, lăsîndu-și imaginația să zburde cu mai mult sau mai puțin folos, făcînd adesea din text pretext.

Dacă Ștefan Iordănescu a urcat pe scena Teatrului de Stat din Arad, „Dale carnavalului” a făcut-o cu gîndul la un Caragiale mai puțin satiric, în sensul sariei, a comicului elaborat. Ne-a demonstrat, cu destulă temelnică existență unui dramaturg mai deasă că comăntorii față de zbulcumul și culorile lănelicelor mahalele. Celebrele personaje ale piesei nu mai sînt înfățișate neapărat ca niște caricaturi umane. Actorii arădeni încă ce și cum ar crede în ce spun și în ce fac, ca și cum distrofia oricărei valori morale ar fi cel mai normal dintre lucruri. Nu e o idee foarte nouă, am auzit mai

Mazu, tinerică împertinentă și vulgară — așa cum este intruchisă de actrița Gabriela Cîc — Gîrimea o „urmărește” peste tot pe unde l se năzare) sînt un fel de a uita, de a fugi din lumea în care trăiesc, de a se refugia dincolo de oalinda unei vieți sordide. Undeva, deasupra acestui colcășit sentine, într-un decor elegant și strălucitor, Ștefan Iordănescu îi asează pe Tîdătescu, Ghită, Zoe, Catavencu, personaje din marea burzhezic. Ni se sugerează o manipulare permanentă a amărățitilor din suferanță de către cel „de sus” zburător în fiind permanent dirijată de un chelner (Dan Covrig) cu haine și cu cutări de mafador. Desti intelighibilă, solida spectacolară mi s-a părut forțată, dacă nu chiar neatrăgătoare. Așa cum forțate sînt și o seamă de vulerizări sterge și de gust îndoielnic.

Regizorul salvează de sterilizarea morală pe Catindal. Tinărul visează sare lumea „de sus”, aspiră încă spre dragoste, speră. Desi nereușită scenice (vizul de dragoste e exprimat de-a dreptul naiv, printr-o pupătură drăcătoasă a distinelor Zoe, iar creștină într-un milne mai mult printr-o crenguță verde ce urcă suav... de sub podul l) ideea e generoasă. Oarecum confuză și inegală, dar cu multe scene vii și adevărate, „Dale carnavalului”, la Arad, e o promăsură notatoare, încă netermijnată, doar formativă.

Radu Anton Roman

n. grigore mărășanu

Folosește starea-bomboană, melanholia

Scrie l, imi ordonă prietenul meu. Scrie în tren, în popacul zburător, în caleașcă, Folosește starea-bomboană, melanholia !

Scrie l, este singurul scîncet ce rămîne din noi.

Incaio, sîntem niște raci fierți. Sîntem ciubătica cucului (ducă-se la noiba cacofonia), scrie. Nu sîntem nici frunza, nici iarba amară, Sîntem a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n. Scrie, este singurul semn ce rămîne din naufragiu.

Egoistule l, îi strig prietenului meu, Egoistule l, îl iau de guler. Egoistule l, trimiți un picior în pupa navei.

Egoistule l, îl strig. Egoistule l, îl strig. Egoistule, mi-ai alungat porumbelul.

Al treilea rînd pentru Apollo

Prin aerul cu miradani treci ; Te simi ca pe-o infiorare, Apollo. E anul tîu, anul de 19 ani. E anul mețan.

Bine-venit fil în Hyperboarea, în care loalată cu lebedele sacre Te scali, fiul Soarelui să renască. E un boțes, reînscăruare antecă, Fastul tîu ecvatic ! E radice ! Lebdă pe care-o vei așinge în noaptea aleasă, se va prelăca-n Femeie născătoare de zeu ! O, Apollo, strămoșule ! Cum lăsatu-te-ai Imprumutat de stîrpe alenilor ? Era la modă imprumutul de zel, Dar ce datu-ne-ai în schimb, Sobie pe gramozul Viteazului ? O bărbat-lumină ! O, zee ! O veghea te mai dreptă, Mai cumpănițoarea răsplăta ! Măcer Acum, în anul de 19 ani, Anul asterii tale, cînd printre lebede Sacre te-arăți drapților tîi, Hyperbarilor.

Odă discretă

Slavă salviei ! Cînd se ridică ea din pămînt cu sceptrul în mînă, Împărăteasă, ea, a nobililor terburî tîmăduitoare.

Slavă și găbenelii, enghinarei, Slavă sunătoare și izmei de baltă. Slavă pelinului și mușetelului, Dar mai ales slavă și solve de tun salviei — Împărăteasă, ea, a nobililor semînții tîmăduitoare, Cînd se ridică din braze cu sceptrul în mînă.

Se-nclină, galben, trupul bîntuit de veninuri, Smerit prohodoe jertfa ei în floare Spre veselia ficatului, a fierel, a pancreasblancului, a stomacului evghenicos Hirotonisit în drojii de isarilkuri.

Dar mai ales slavă și solve de tun salviei, Împărăteasă, ea, a nobililor semînții tîmăduitoare.

Umbră a inimii

Fiecare are într-o inimă, Într-o casă cit lacrima — Steaua lui.

Eu, de pe dealul cu luminarele, Te-am ales pe tine.

Acum merg prin întineric Și mi însoțește o lumină.

O lumină. Așa.

Hipnotică

Tinguit de uje, De strapozane. Barcaze Nevăzute suie pe fluvii Pescari sau hoji de scule Ocrotiți de noapte ?

Ascult apropierea lor Suprațiu de tîlnă. Amintirea forțează sursul.

În astfel de nopți, Copilul pescarului pătrunde Prin fereastră în biblioteca școlii, Încarcă sinul cu cărți Din raftul cu poezie universată, Apoi urmărit de umbre Se-ascunde-n odăița lui de lut.

Zorii îi vor găsi citînd

Cu doi ochi de viperă Luna Privește prin geom. Hipnotizează.

Astfel incepe ziua trandafirul

Cu foarfece în mina noduroasă Florarul intră poșnic în grădină. Îngindurat trandafirul cîntă.

Precum acidul, melanholia. De mătăgună e tristetea xlii.

Să te înduri. Să te înduri. Nimic mai mult.

Cintec de leagăn pentru tatăl meu

Cit dormi, pari mort, ești mort. Imi spune aceasta lumina ce crește Acum din tine, miinile adunate pe piept, Gura rotunjită precum a cîntăreșilor De madrigaluri.

Aușit în camera-ngustă, Sufli în țava de tun a philodendronului, În garna acelei raze aprută pe buze, Mistul de ploaiea semimorții tale. Trompetule, trompetule.

De n-aș ști că dormi, te-aș crede mort. Clipa nu mai trage cu ochiul. Dormi, dormi.

Malul

Imi place vîntul mă protejind barcaro ! Seamănă tatălui meu pe cînd era în putere. Cîrloge, ancore cu lanțuri înfigem în ei Și-nădurător suride cu-aceșii dragoste, Dulce semeție.

Valuri l-au lovit și ei, lotă, mă solvează Un copil de la inec. Focuri l-au purjolit Și iarba cu vise noi îl împodobeste. Încit mă trezesc îngîndu-l. De parcă mi-aș mingia un mai vechi trup.

Seamănă cu verticalitatea inimii tale ? În el e liniște martiră, o iluminare. Și oricît mi-ați spune că e un mal, Eu cred tot mai mult că e tatăl meu Pe cînd era în putere.

Nicolae Suciu : „Luceafărul”

Plonjon

Dacă plonjezi Și poți să-ți oprești respiraerea Pină la opt picioare, Dal de crucile lor de piatră, Îngîrate ca niște menhire spre răsărit.

Acela, Cu fluviul peste trup dorm morții naștri. Verso, cu secul de aer în spate, Cabar la ei, printre răscuri de apa Și morminte. De m-ați vedea, Ați spuna că sint strigoiul.

Și-asa eu cred că cineva mai umbli pe acela ! Că, dacă amintirea n-are chip, Iar mîntea mea nu crede în fantame, A cul să fie umbra ce fugă din morminte Si-n stînga mea ca flacăra dispore, De-ndată ce din dreapta mă aprapil ?

Să fie oare fastorul din oase Reverberat în ancesrale chipuri ? Ori poate ne-ntrupate, vechi ființe Halăduind prin cîmpul subacvatic ?

O, de-aș alla, Lumina celui adevăr mi-er da estîmpăr. Iar frica nu-m-er împinge, ietă, Livid la suprafață.

CULTURA ROMĂNEASCĂ ÎN LUME

SUB PATRONAJUL POETULUI

Liviu Petrina: Vorbim românește. Dumneavoastră cum ați învățat? Alțco Vilas Boas da Mata: Am învățat ușor. Eram student la Universitatea din Bahia...

Convorbire cu brazilianul Alțco Vilas Boas da Mata

geniului eminescian, a locului important pe care îl ocupă România în cultura universală. Prin personalități ca Eminescu și Creangă...

L.P.: Într-adevăr, Eminescu și Creangă și celelalte personalități legitime din mijlocul poporului român ne întăresc mereu convingerea că românii au o stea a lor stabilă, demnă, menționată...

L.P.: Cum îl știți pe Creangă în portugheză? A.V.B. da M.: Este ceva mult mai adânc decât apropierea și neînțelegerea...

L.P.: În română acoperim cu un singur cuvânt toate acestea: omenie. A.V.B. da M.: Da, omenie. Omenie este ceea ce...

L.P.: Am pus - în amintirea tatălui meu - baza unei fundații - "Fundația Culturală Prof. Moța", având ca "inspirator universal" pe Mihai Eminescu...

L.P.: Cu privire la problema de cultură, este o mare diferență între Brazilia și România. În Brazilia, cultura este o preocupare...

L.P.: Cu privire la problema de cultură, este o mare diferență între Brazilia și România. În Brazilia, cultura este o preocupare...

datiei. Sediul este în orașul Macauabas din statul brazilian Bahia, o regiune a diamantelor. Deci, această fundație are ca mentor spiritual pe Eminescu...

L.P.: Ce activități își propune Fundația? A.V.B. da M.: Organizăm cercetări privind cultura locală, regională, națională în drumul lor spre cultura universală...

L.P.: Eminescu în portugheză, în Brazilia? A.V.B. da M.: Decamdată, traduceri fragmentare. Victor Buescu, la Lisabona, traduceri bilingve...

L.P.: Cu privire la problema de cultură, este o mare diferență între Brazilia și România. În Brazilia, cultura este o preocupare...

L.P.: Cu privire la problema de cultură, este o mare diferență între Brazilia și România. În Brazilia, cultura este o preocupare...

L.P.: Cu privire la problema de cultură, este o mare diferență între Brazilia și România. În Brazilia, cultura este o preocupare...

L.P.: Cu privire la problema de cultură, este o mare diferență între Brazilia și România. În Brazilia, cultura este o preocupare...

L.P.: Cu privire la problema de cultură, este o mare diferență între Brazilia și România. În Brazilia, cultura este o preocupare...

L.P.: Cu privire la problema de cultură, este o mare diferență între Brazilia și România. În Brazilia, cultura este o preocupare...

L.P.: Cu privire la problema de cultură, este o mare diferență între Brazilia și România. În Brazilia, cultura este o preocupare...

POEZIE CHINEZĂ contemporană

WANG ZHONGCAI Cărarea

Am străbătut nenumerate drumuri însoțit de gânduri, am văzut mări și văluri de apă și văluri de aer...

LEI WEN Botanică

Castana de apă n-are asterion de pământ și astfel își mistuie rodul spinos întru aerul mîinii sale viete.

ZANG KEJIA Bătrînul cal

Carul trebuie să fie plin ochi, bătrînul cal n-are curvini de spum. Mădulele lui nu trebuie să doară, umilul își pleacă fruntea-n pământ.

REVISTA STRĂINĂ

CU PRIHEJUL FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL AL FILMULUI DE LA VENETIA DIN ACEST AN a fost prezentată și o retrospectivă...

ASOCIAȚIUNEA INTERNAȚIONALĂ DE SCRITORII PUBLICAȚIA (A.I.E.P.) numără în fișierul său peste 1500 scriitori de literatură...

Ultimul dintre aceștia, Juan Madrid, s-a născut în anul 1947 la Malaga și lucrează ca redactor la cunoscuta publicație "Cambio 16"...

Acțiunea celor patru romani se desfășoară la Madrid, elementul care le unește fiind detectivul Antonio Carpenter alias "Ton" Romano...

În "Las apariciones no engaños" (Aparențele nu înșală), Toni Romano asiste din întâmplare, la un bar...

În "Las apariciones no engaños" (Aparențele nu înșală), Toni Romano asiste din întâmplare, la un bar...

În "Las apariciones no engaños" (Aparențele nu înșală), Toni Romano asiste din întâmplare, la un bar...

În "Las apariciones no engaños" (Aparențele nu înșală), Toni Romano asiste din întâmplare, la un bar...

În "Las apariciones no engaños" (Aparențele nu înșală), Toni Romano asiste din întâmplare, la un bar...

În "Las apariciones no engaños" (Aparențele nu înșală), Toni Romano asiste din întâmplare, la un bar...

În "Las apariciones no engaños" (Aparențele nu înșală), Toni Romano asiste din întâmplare, la un bar...

În "Las apariciones no engaños" (Aparențele nu înșală), Toni Romano asiste din întâmplare, la un bar...

În "Las apariciones no engaños" (Aparențele nu înșală), Toni Romano asiste din întâmplare, la un bar...

În "Las apariciones no engaños" (Aparențele nu înșală), Toni Romano asiste din întâmplare, la un bar...

În "Las apariciones no engaños" (Aparențele nu înșală), Toni Romano asiste din întâmplare, la un bar...

În "Las apariciones no engaños" (Aparențele nu înșală), Toni Romano asiste din întâmplare, la un bar...

În "Las apariciones no engaños" (Aparențele nu înșală), Toni Romano asiste din întâmplare, la un bar...

Nu sîte ce soartă-l așteaptă, își îngulbe lacrimile nemîngiați. Vede fulgerul hîrlînd în aer...

YUAN HUAQING

Pe malul fluviului Galben

În falnicul munt, de-a lungul fluviului, din turnuri de pază răsmin doar ruinele: turnurile vestitorilor grozave în China multirămîndate vechimi.

AI QING

Stridia de perle

Tu sorbi esența soarelui în apele mării verzi ca smaraldul, ești plămădat corubecului strălucit ca lumina dinăstieții.

În românește de Iulian Neacșu și Geo Vasile

desubterului asasinatului. Sînt suspectați șeful poliției locale și căpeteniele unor bande de asasin plăți. Toni Romano nu este un superman...

În februarie 1946 LOCOTENENTUL M. J. LERMONTOV, marele mareșal rus, începe să susțină duetul cu flul mîndru și plententiar francez de Barante...

Cu prilejul împlinirii a 75 de ani de la nașterea lui M. J. Lermontov, la Moscova a fost realizată nuceia de amplă respirație "Moartea lui Lermontov" datorată scriitorului Serghei Tenski (1887-1954)...

SA-I fi dus pe Lermontov la duetul cu Martinov această ultimă trăsură - la care se adăuga sarcasmul - pare să fie întreba scriitorului, Tenski nu înșală, Toni Romano asiste din întâmplare...

Sport

Poveste din povestea toamnei

Cu cîva timp în urmă (un an-doi) se vorbea în fotbalul românesc despre cele 4 mari. Formulă pretențioasă, de import și total neaplicată realităților noastre...

Cu cîva timp în urmă (un an-doi) se vorbea în fotbalul românesc despre cele 4 mari. Formulă pretențioasă, de import și total neaplicată realităților noastre...

Cu cîva timp în urmă (un an-doi) se vorbea în fotbalul românesc despre cele 4 mari. Formulă pretențioasă, de import și total neaplicată realităților noastre...

Cu cîva timp în urmă (un an-doi) se vorbea în fotbalul românesc despre cele 4 mari. Formulă pretențioasă, de import și total neaplicată realităților noastre...

Cu cîva timp în urmă (un an-doi) se vorbea în fotbalul românesc despre cele 4 mari. Formulă pretențioasă, de import și total neaplicată realităților noastre...

atins, o bătăie amară ne-a inundat sufletul deschis bucurării, pentru că elevii lui Luceafărul înbătrînea vîzînd cu ochii: Lupu, Vaiscoevici, mo Klein și în primul rând Răduciului, făcînd numai din biguile și filifilii...

Un lucru rămîne notabil: ne-am scuturat, în aștept, de complexul albanezilor... Miercuri, am urmărit partida Victoria - F.C. Valencia...

Ca să se afle în treabă în materie de fotbal la nivel internațional, Victoria trebuie să schimbe următoarele: - terenul Aia cînt un platou de sanivieri...

- antrenorul - jucătorii: pe tot, fără nici o excepție. Pe parcursul a 90 de minute am constatat că: - nu merita să dezembrăm cîmpul...

- spanioli au venit la București, ca să și odhnească portarii: - jucătorul cu numărul 8 de la Victoria, Fulga...

- autorii programului editat în cîntea partidei disputate miercuri, arînd etapele dintre buclii simț și ridicînd (pe frînturile) un uitaț ca foarte bine zice și se frînturează...

Flacăra Moreni a luptat cu demnitate. O felicităm! Pentru Steaua București: un salut respectuos. Mareșalul din Ghencea nu suportă ca ornament pe steagul ei nici un fel de petic...

Poveste din povestea toamnei, cu crengi purpuri, cu crengi rulate, unecori, cu proetele strălucite tot anotimpul. Fănuș Neagu

Prezidentul sud-african Alex la Guma, născut la 23 februarie 1935 în Cape Town, este o fișă de marcat a populației de culoare neagră...

Membru al Consiliului municipal din Cape Town, el a fost acuzat de înaltă trădare pentru atitudinea sa față de politica de apartheid...

În romanele sale (A Walk in the Night, 1962, And a Threefold Cord, 1964, The Stone Country, 1967 - apărut în versiune românească în anul 1988 sub titlul Tara de piatră)...

Peisajul uscat și prăfuit conținea să zborze dincolo de ferestrele masinii. În vîrta lor, cele câteva masini încercaseră să se ridice de pe pământ...

Un Land Rover blindat al poliției, cu ferestrele și farurile acoperite cu o plasă groasă de sîrmă...

Întinzînd o mîină, polițistul s-a întors spre masina următoare, iar mama aflată la volan a simțit deodată inima bîntuindu-i mal tare...

Politiștii de pe drum a spus, zîmbind încă ușor: "Ab, te așteptam. Nu te-ai gândit că se va anunța prin telefon, ei?"

"Căci tu, masină stătea nemiscată, uitîndu-se ațar, mama a spus: "Desore-ce-i vorba?"

"Nu-are nici o importanță", i-a spus polițistul. "Stii bine desore-ce-i vorba", i-a aruncat o privire și a încuviințat...

"Mărești după masina aceea", a spus polițistul. "Mergem înapoi în timp", i-a spus polițistul. "Mărești după masina aceea", a spus polițistul...

"Mărești după masina aceea", a spus polițistul. "Mergem înapoi în timp", i-a spus polițistul. "Mărești după masina aceea", a spus polițistul...

"Mărești după masina aceea", a spus polițistul. "Mergem înapoi în timp", i-a spus polițistul. "Mărești după masina aceea", a spus polițistul...

"Mărești după masina aceea", a spus polițistul. "Mergem înapoi în timp", i-a spus polițistul. "Mărești după masina aceea", a spus polițistul...

"Mărești după masina aceea", a spus polițistul. "Mergem înapoi în timp", i-a spus polițistul. "Mărești după masina aceea", a spus polițistul...

"Mărești după masina aceea", a spus polițistul. "Mergem înapoi în timp", i-a spus polițistul. "Mărești după masina aceea", a spus polițistul...

"Mărești după masina aceea", a spus polițistul. "Mergem înapoi în timp", i-a spus polițistul. "Mărești după masina aceea", a spus polițistul...

"Mărești după masina aceea", a spus polițistul. "Mergem înapoi în timp", i-a spus polițistul. "Mărești după masina aceea", a spus polițistul...

"Mărești după masina aceea", a spus polițistul. "Mergem înapoi în timp", i-a spus polițistul. "Mărești după masina aceea", a spus polițistul...

"Mărești după masina aceea", a spus polițistul. "Mergem înapoi în timp", i-a spus polițistul. "Mărești după masina aceea", a spus polițistul...

Redactor-șef: Nicolae Dan Frunteleț, Mihai Ungheanu (redactor șef adjunct), A. I. Zăinescu (secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA: București, Piața Școlii nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei nr. 118, tel. 50 74 96 Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA ȘTIINȚII

Luceafărul Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA